

9.4. PRILOG 4. Opis mjera Plana razvoja PSŽ 2021. – 2027.**PRIORITET 1.: RAZVOJ KONKURENTNOG I INOVATIVNOG GOSPODARSTVA KROZ ZELENI I PAMETNI RAZVOJ****Poseban cilj 1.1. Razviti konkurentno i pametno gospodarstvo****Cilj**

Glavni je cilj povećanje ukupne potpore za razvoj konkurentnog i inovativnog gospodarstva te sustavno praćenje i vrednovanje učinka dodijeljenih potpora. Također, cilj je i kontinuirano unaprjeđenje rada postojećih potpornih institucija te daljnja ulaganja u poduzetničku infrastrukturu u skladu s postojećim i budućim potrebama gospodarstva osobito uključujući i bioekonomiju, zelenu mobilnost te sigurnost. Naglasak se stavlja i na poticanje i razvoj inovacija s naglaskom na IKT te robotiku i digitalizaciju.

Opravdanje

Premda se posljednjih godina bilježe relativno dobri rezultati poslovanja poduzetnika, a koji su dijelom vezani uz brojne projekte usmjerene na poboljšanje poslovnog okruženja u PSŽ, i dalje postoje znatne potrebe za poboljšanje poduzetničke klime, veću iskorištenost postojećih poduzetničkih, povećanje produktivnosti i tehnološke opremljenosti poduzetnika, primjena digitalne transformacije te poticanje snažnijeg udruživanja poduzetnika i drugih dionika.

Provedbeni mehanizmi

Planirani ciljevi će se ostvariti pripremom projekata koji će se kandidirati na natječaje EU fondova, središnjih državnih tijela te provedbom programa koji se primarno financiraju putem proračuna PSŽ i jedinica lokalne samouprave s područja županije. Planirana je provedba projekata usmjerenih na jačanje poduzetničke klime i infrastrukture, poticanje ulaganja u istraživanje i razvoj te jačanje institucionalne podrške poduzetnicima.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.1.02 Izvoz i uvoz dobara i usluga (u tis. kn)	Izvoz 1.259.552 (2020.) Uvoz: 736.954 (2020.)	Izvoz 1.500.000 Uvoz 800.000
OI.02.1.32 Ostvareni prihodi u području „Prerađivačka industrija“ (prema NKD-u 2007., u tis.kn)	Izvoz 881.464 (2020.) Uvoz 488.518 (2020.)	Izvoz 1.000.000 Uvoz 600.000
OI.02.4.31 Broj aktivnih pravnih osoba	1.498 (2020.god)	1.800

Mjera 1.1.1. Razvoj poduzetništva i obrtništva**Opis mjere**

Podrškom produktivnosti malih i srednjih poduzetnika i obrtnika te uspostavom potpornih modela za razvoj i unaprjeđenje poslovnog okruženja te promocijom poduzetništva osnažit će se i dodatno razviti poduzetništvo i obrtništvo u Županiji. Očuvanje starih obrta i tradicijske proizvodnje te pojednostavljenje administrativnih procedura za nove investicije pridonijet će razvoju poduzetništva i obrtništva.

Popis indikativnih aktivnosti:

- ulaganje, jačanje i potpora domaćim i stranim ulaganjima u gospodarstvo
- ulaganje, jačanje i potpora izvozno orijentiranom gospodarstvu
- podržavanje, osnivanje i razvoj start-up i spin-off tvrtki
- uspostava potpornih modela (olakšice i potpore) za razvoj poticajnoga poslovnog okruženja
- podrška rastu produktivnosti malih i srednjih poduzetnika i obrtnika
- potpora i jačanje udruživanja gospodarstvenika u klastere te jačanje drugih oblika suradnje
- unapređenje poslovnog okruženja i promocija poduzetništva
- pojednostavljenje administrativnih procedura za nove investicije i suradnja s državnim institucijama u tome
- očuvanje starih obrta i tradicijske proizvodnje.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, poduzetničke potporne institucije, OPG-ovi, privatni sektor

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izrada analize mogućnosti i programa za privlačenje ulaganja u PSŽ
- PCPL - akcelerator razvoja poduzetništva u Pleternici

Mjera 1.1.2. Jačanje zelenog gospodarstva i biogospodarstva

Opis mjere

Poticanjem i razvojem kružnog gospodarstva, ulaganjem, jačanjem i potporama za ulaganja u zeleno gospodarstvo i biogospodarstva te unapređenjem infrastrukture zelenog gospodarstva želi se ojačati zeleno gospodarstvo i biogospodarstvo u Županiji.

Popis indikativnih aktivnosti:

- poticanje i razvoj kružnog gospodarstva
- modernizacija i dekarbonizacija energetske intenzivnog gospodarstva
- ulaganje, jačanje i potpora domaćih i stranih ulaganja u zeleno gospodarstvo i biogospodarstvo
- ulaganje, jačanje i potpora izvozno orijentiranog gospodarstva u zeleno gospodarstvo i biogospodarstvo
- promocija i uvođenje stimulativnih mjera za razvoj zelenog gospodarstva
- unapređenje infrastrukture zelenog gospodarstva
- poticanje i primjena ekoinovacija u poduzetništvu
- osiguranje podrške poduzećima u primjeni novih tehnologija i naprednih materijala vezanih uz zeleno gospodarstvo i biogospodarstvo
- poticanje i primjena tehnološkog i inovacijskog znanja za biogospodarstvo
- poticanje i proizvodnja biomase iz usjeva te primarne drvene biomase
- poticanje i razvoja industrije biomaterijala (npr. proizvodnja biorazgradive plastike, proizvodnja materijala za građevinarstvo, proizvodnja biotekstila i sl.)
- razvijanje alata za znanje radi procjene potencijala biogospodarstva na lokalnoj razini te provođenje priprema regionalnih planova za biogospodarstvo.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, poduzetničke potporne institucije, OPG-ovi, privatni sektor

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata :

- program razvoja zelenog gospodarstva na području PSŽ

Mjera 1.1.3. Razvoj poduzetničke potporne infrastrukture

Opis mjere

Svrha je ove mjere da se ulaganjem u poduzetničku infrastrukturu, uspostavom, opremanjem poduzetničkih zona, centara i inkubatora, razvojnih agencija, tehnoloških parkova, co-working prostora i druge poduzetničke potporne infrastrukture, dodatno unaprijedi poslovno okruženje i poduzetnička infrastruktura.

Popis indikativnih aktivnosti:

- uspostava i/ili razvoj poduzetničkih centara i inkubatora, razvojnih agencija, tehnoloških parkova, co-working prostora i druge poduzetničke potporne infrastrukture
- uspostava i/ili razvoj poduzetničkih zona
- ulaganje u poduzetničku infrastrukturu i opremanje (izgradnja/proširenje kapaciteta, opremanje)
- jačanje kapaciteta za upravljanje zonama i poduzetničkim potpornim institucijama
- jačanje kapaciteta potpornih institucija za pružanje podrške poduzetnicima
- povezivanje potpornih institucija i razmjena prakse i iskustava
- promocija poduzetničkih potpornih institucija i programa
- revitalizacija nekorištenih prostora JLS-a, industrijske zone, bivše vojne i drugih napuštenih objekata, čime će se omogućiti korištenje postojećih (fizičkih) resursa.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, poduzetničke potporne institucije, privatni sektor, poduzetnici

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- razvoj infrastrukture i promocija Poduzetničke zone Pleternica (cesta u zoni te otkup zemljišta od privatnih vlasnika)
- tehnologijsko-inovacijski centar s inkubatorom u Pleternici – faza 2
- inovacijski i co-working centar Panora
- tehnološki park Lipik
- uređenje Poduzetničke zone u Velikoj
- dovršetak izgradnje Poduzetničke zone Lipik 2
- poduzetnički inkubator, Kutjevo
- uređenje Poduzetničke zone Lipik 1
- izgradnja komunalne infrastrukture u Poduzetničkoj zoni Požega
- izgradnja poduzetničkih zona Nurkovac i Završje.

Mjera 1.1.4. Razvoj i primjena inovacija s naglaskom na IKT, umjetnu inteligenciju, robotiku i digitalizaciju

Opis mjere

Jačanjem istraživačkih kapaciteta, podrškom i razvojem inovacijske tehnologije, posebno na područjima informacijsko-komunikacijske tehnologije, umjetne inteligencije i robotike, biotehnologije i zelenih tehnologija te primjenom digitalne transformacije želi se postići brži razvoj inovacija i digitalizacije.

Popis indikativnih aktivnosti:

- poticanje i razvoj poduzeća u tehnološkoj opremljenosti, razvoju i primjeni tehnologija i znanja
- razvoj istraživačkih kapaciteta
- osiguravanje uvjeta za stvaranje inovacija, transfer znanja i primjene tehnologija u poduzetništvu
- poticanje razvoja poduzeća u djelatnostima s višom dodanom vrijednosti osobito informacijskim i komunikacijskim te kroz pokretanje i rast start-up poduzeća
- razvoj ljudskih potencijala, osobito u STEM području
- podrška i primjena istraživačko-razvojnih aktivnosti u akademskom i poslovnom sektoru i jačanje njihovog povezivanja
- primjena digitalne transformacije
- podrška i razvoj inovacijskog sustava radi osiguravanja njegova jačanja i održivosti kroz programe istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija, posebno na područjima informacijsko-komunikacijske tehnologije, umjetne inteligencije i robotike, biotehnologije i zelenih tehnologija
- osiguravanje podržavajućih kapaciteta za digitalne nomade (stvaranje tzv. IT oaze).

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, poduzetničke potporne institucije, javne institucije, veleučilišta i sveučilišta, privatni sektor

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata :

- Edukacijski centar umjetne inteligencije, Lipik
- Development through Digital Innovative Hubs in Gradiška, Daruvar, Lipik and Kotor
- Edukacijski centar umjetne inteligencije, Lipik
- AI Kampus – Kampus umjetne inteligencije, Lipik
- Istraživačko-razvojni centar (R&D) – VUP Požega.

Poseban cilj 1.2. Povećati konkurentnosti u poljoprivredi i akvakulturi

Cilj

Cilj je poticanje ulaganja, povećanja konkurentnosti i produktivnosti te dodatni razvoj poljoprivrede i akvakulture. Cilj osigurava ulaganje u poljoprivredne kapacitete i opremu u funkciju zapuštenih poljoprivrednih zemljišta okrupnjivanjem i navodnjavanjem. Također, jedan od ciljeva je poticanje autohtonih tradicijskih proizvoda te ulaganje u ekološku proizvodnju.

Opravdanje

Poljoprivrednu proizvodnju trebalo bi unaprijediti tako da se okrupne poljoprivredne površine, obrade do sada neobrađene površine, podigne razina znanja i svijest proizvođača o važnosti umrežavanja i povezivanja te tržišna orijentacija. Problem predstavlja neorganiziranost, nedovoljno stručno znanje, niske otkupne cijene poljoprivrednih proizvoda, orijentiranost na tradicionalne proizvodnje te nedostatak objekata za skladištenje i preradu proizvoda, nedostatak silosa, hladnjače i proizvodni kapaciteti. Za veću produktivnost u poljoprivredi (povrtlarstvo, voćarstvo i ratarstvo) potrebno je urediti navodnjavanje poljoprivrednih površina kako bi se utjecaj sušnih perioda što manje odrazio na proizvodni ciklus. Na području Županije ne postoji niti jedan pogon za preradu poljoprivrednih proizvoda. Problem s kojim se susreću poljoprivrednici nedostatak je i poljoprivrednog zemljišta. Javni pozivi za najam ili kupnju državnog zemljišta često nisu transparentni.

Provedbeni mehanizmi

Uključuju pripremu projekata koji će se kandidirati na natječaje središnjih državnih tijela i fondova EU-a te financiranje programa i projekata putem proračuna PSŽ i jedinica lokalne samouprave.

Poseban će se cilj realizirati provedbom navedenih mjera.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 1.2.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.12.10 Područje pod ekološkom poljoprivredom	3000 ha (2020.)	>4000 ha
OI.02.12.77 Subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača	5244 (2020.)	6000

Mjera 1.2.1. Ulaganje u porast produktivnosti u poljoprivredi i akvakulturi

Opis mjere

Ulaganjem u infrastrukturu za preradu i skladištenje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, investiranjem u sustave navodnjavanja te razvijanjem i podrškom za uvođenje sustava kvalitete u poljoprivredi i akvakulturi, poticanjem proizvodnje autohtonih tradicijskih proizvoda ojačat će se produktivnost u poljoprivredi.

Popis indikativnih aktivnosti:

- ulaganje u poljoprivredne kapacitete i opremu
- ulaganje u infrastrukturu za preradu i skladištenje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda
- ulaganje u sustave navodnjavanja
- osnivanje poljoprivrednih zadruga, proizvođačkih organizacija i drugih oblika povezivanja poljoprivrednih proizvođača
- osiguravanje mjera i programa kojima se potiče razvoj poljoprivrede, udruživanje proizvođača, posebni podsektori i sl.
- osiguranje potpore mladim poljoprivrednicima, poticanje razvoja malih poljoprivrednih gospodarstava i razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima
- razvijanje i podrška uvođenju sustava kvalitete u poljoprivredi i akvakulturi
- razvoj malih multifunkcionalnih poljoprivrednih gospodarstava
- omogućavanje trajnoga stručnog usavršavanja poljoprivrednika kroz sustav cjeloživotnog učenja
- podrška i razvoj kratkih lanaca opskrbe
- stavljanje u funkciju poljoprivrednih površina, uključujući površina u državnom vlasništvu
- promoviranje, zaštita i brendiranje poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i drugih proizvoda ruralnog područja, s posebnim naglaskom na proizvode tradicijske poljoprivrede i proizvode autohtonih pasmina i sorata
- razvoj plasteničke (stakleničke) proizvodnje, posebice u vrtlarstvu
- povezivanje proizvođača hrane, turističkih subjekta, dobavljača i potencijalnih kupca
- proizvodnja autohtonih tradicijskih proizvoda
- poticanje i korištenje digitalne poljoprivrede (digitalizacija svih dostupnih i korisnih podataka vezanih uz poljoprivredu od IOT-a do AI , digitalna tržnica digitalno osposobljavanje stanovništva i sl.).

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, poduzetničke potporne institucije, OPG-ovi, privatni sektor

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izgradnja hladnjače za voće i povrće, 3 000, t u Požegi

- izgradnja Regionalnog centra kompetencija u poljoprivredi u Požegi.

Mjera 1.2.2. Razvoj ekoproizvodnje

Opis mjere

Svrha je ove mjere da se dodatnim ulaganjem u ekološku proizvodnju, unapređenjem održivog gospodarstva tlo, vodom i bioraznolikošću razvije ekoproizvodnja u Županiji. Jedan od ciljeva je da se uvođenjem proizvodnih i upravljačkih praksi i tehnologija koje pridonose biogenosti tla te uvođenjem ekoprograma u obrazovanje dodatno podigne svijest o ekoproizvodnji u županiji.

Popis indikativnih aktivnosti:

- ulaganja u ekološku proizvodnju
- uvođenje proizvodnih i upravljačkih praksi i tehnologija koje pridonose biogenosti tla
- sprečavati daljnji gubitak biološke raznolikosti korištenjem tradicijske poljoprivrede i očuvanjem autohtonih pasmina i sorata
- unaprjeđenje održivog gospodarstva tlo, vodom i bioraznolikošću te očuvanje kvalitete tla i vode
- integracija poljoprivrednika u prehrambeno-poljoprivredne ekolance
- podizanje svijesti poljoprivrednika o ekoproizvodnji
- uvođenje programa u obrazovne institucije o principima primjene ekoproizvodnje.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, poduzetničke potporne institucije, OPG-ovi, privatni sektor

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- program razvoja ekoproizvodnje na području PSŽ.

Mjera 1.2.3. Razvoj sustava potporne infrastrukture u poljoprivredi i akvakulturi

Opis mjere

Uspostavom potpornih centra/institucija za razvoj poljoprivrede i akvakulture te jačanjem kapaciteta institucija za razvoj poljoprivrede, znanosti i gospodarstva dodatno će se osnažiti razvoj poljoprivrede.

Popis indikativnih aktivnosti:

- uspostava i razvoj potpornih centra/institucija za razvoj poljoprivrede i akvakulture
- jačanje kapaciteta potpornih institucija u sektoru
- umrežavanje potpornih institucija za razvoj poljoprivrede, znanosti i gospodarstva
- osiguravanje skladišnih i preradbenih kapaciteta za poljoprivredne proizvode kao dio sustava potpore
- organiziranje edukacija i osposobljavanja poljoprivrednih proizvođača kao dio sustava potpore.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, poduzetničke potporne institucije, OPG-ovi, privatni sektor

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- regionalni distribucijski centar za voće i povrće u Požegi
- regionalni centar razvoja poljoprivredne proizvodnje Požeško-slavonske županije.

Poseban cilj 1.3. Razviti održiv, inovativan i otporan turizam

Cilj

Cilj je ojačati PSŽ poticanjem aktivnosti koje će pridonijeti razvitku turizma u PSŽ. Potrebno je jačanje turizma poticanjem smještajnih kapaciteta, ulaganjem u marketing i javnu turističku infrastrukturu. Županija nema prepoznatljivi brend po kojem bi bila odmah prepoznata i jedan je od zadataka ovoga posebnog cilja osmišljavanje takvog brenda za cijelo područje županije.

Opravdanje

Požeško-slavonska županija, kao i cijela Slavonija, slovi kao najnerazvijenija turistička regija kontinentalne Hrvatske. Stoga je potrebno bolje i učinkovitije iskoristiti sve turističke potencijale, prirodne ljepote, tradiciju i kulturu te se time promovirati kao prepoznatljiva turistička destinacija. Postoji potencijal za stvaranje brenda uz valorizaciju tradicionalnih vrijednosti, samo ga treba razviti.

Provedbeni mehanizmi

Provedba posebnog cilja uključuje određivanja procesa strategijskog menadžmenta koji obuhvaća dizajniranje i implementaciju marketing programa i aktivnosti te će ga provoditi županija zajedno s JLS-ovima, turističkim zajednicama i privatnim poduzetnicima. Aktivnosti uključuju i pripremu projekata koji će se kandidirati na EU natječaje kao i na natječaje središnjih državnih tijela.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 1.3.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima	46.257 (2019.)	60.000
OI.02.8.50 Indeks turističke razvijenosti JLS	Kategorija III. - 4 (2020.) IV. – 6 (2020.)	Kategorija III. - 7 IV. - 3
OI.02.8.48 Rashodi za kulturu PSŽ, po stanovniku	13,5 kn (2021.)	>20 kn

Mjera 1.3.1. Razvoj konkurentnog turizma

Opis mjere

Jačanjem turizma razvojem kvalitetnih sadržaja turističke ponude, poticanjem i ulaganjem u nove smještajne kapacitete i marketinške aktivnosti u turizmu, promocijom postojećih te novih manifestacija vezanih uz obogaćivanje turističke ponude dodatno će se osnažiti turizam u županiji.

Popis indikativnih aktivnosti:

- jačanje turizma razvojem kvalitetnih sadržaja turističke ponude
- poticanje i ulaganje u nove smještajne kapacitete
- poticanje i ulaganje u marketinške aktivnosti u turizmu
- poticanje i povezivanje proizvođača hrane i pića s turističkim sektorom
- potpora i ulaganje u inovativne projekte „zelenog“ turizma u javnom i privatnom sektoru

- jačanje i promocija postojećih te novih manifestacija vezanih uz obogaćivanje turističke ponude
- razvoj ljudskih potencijala u području turizma uključujući učenje turističkih djelatnika
- povećanje multiplikacijskih učinaka turizma na području poljoprivrede, digitalizacije, prometa, energije i okoliša
- poticanje i razvoj različitih oblika turizma, a posebice kulturnog, enogastro, zdravstvenog, rekreacijskog, lovstva, seoskog, vjerskog, poslovnog, tranzitnog
- poticanje ulaganja u održiv, niskouglični rast turizma
- poticanje strateškog promišljanja u razvoju turizma (izrade strategija, akcijskih planova i sl.)
- razvoj uz dodane vrijednosti u turizmu (rast kvalitete, digitalizacija, inovacije, povećanje smještajnih kapaciteta visoke kvalitete).

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, turističke zajednice, OPG-ovi, privatni sektor

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- poticanje izgradnje i opremanja smještajnih kapaciteta u svrhu turističke ponude – Grad Požega
- opremanje prostora Svetišta Gospe od Suza u Pleternici – faza 2
- izgradnja Kamp-odmorišta Zarilac – Pleternica
- izgradnja odmarališta "Zvečevo"
- izgradnja hotela u Lipiku
- izgradnja tematskog parka u Lipiku
- rekonstrukcija i opremanje Narodnih kupki – Terme Lipik
- rekonstrukcija objekata "Stara bravarija" – Toplice Lipik
- izgradnja centralne zgrade s vidikovcem u Rekreacijskom području jezera Raminac (Lipik).

Mjera 1.3.2. Ulaganje u javnu turističku infrastrukturu

Opis mjere

Razvijanjem kapaciteta kako bi se uspostavile funkcionalne i održive turističke destinacije s cjelovitim turističkim doživljajem te integralnim upravljanjem destinacijama u svrhu kvalitetno objedinjenih turističkih ponuda i ponuda s dodatnim sadržajima unaprijedit će se turistička infrastruktura.

Popis indikativnih aktivnosti:

- ulaganje u javnu infrastrukturu koja je u funkciji turizma
- razvoj kapaciteta kako bi se uspostavile funkcionalne i održive turističke destinacije s cjelovitim turističkim doživljajem
- integralno upravljanje destinacijama u svrhu kvalitetno objedinjenih turističkih ponuda i ponuda s dodatnim sadržajima
- osiguravanje podržavajućih kapaciteta za digitalne nomade uz povezivanje s turističkim kapacitetima.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, turističke zajednice, OPG-ovi, privatni sektor, javne institucije

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izgradnja Kuće graševine
- izgradnja Thallerova ljekovitog hrama, Požega
- rekonstrukcija starog vatrogasnog tornja u vidikovac, Grad Pakrac
- obnova i rekonstrukcija Planinarskog doma Omanovac
- INDUTRAILS – obnova šest uskotračnih želj. vagona u turističke svrhe, Grad Lipik
- razvoj cikloturizma u Požeško-slavonskoj županiji

Mjera 1.3.3. Brendiranje uz valorizaciju i prezentaciju kulturne i prirodne baštine i enogastronomije

Opis mjere

Turističkom valorizacijom i prezentacijom kulturne i prirodne baštine, gastronomske i enološke ponude, razvijanjem prepoznatljivoga turističkog proizvoda (brenda) županije, razvijanjem turističke ponude u zaštićenim prirodnim područjima te promoviranjem kulturnih vrijednosti, kao turističkih proizvoda, osnažit će se prepoznatljivost ponuda i proizvoda iz Županije.

Popis indikativnih aktivnosti:

- turistička valorizacija i prezentacija kulturne i prirodne baštine, gastronomske i enološke ponude
- razvijanje prepoznatljivoga turističkog proizvoda (brenda) županije
- razvijanje turističkih proizvoda utemeljenih na tradicionalnim vrijednostima
- razvijanje turističke ponude u zaštićenim prirodnim područjima (Park prirode – Geopark Papuk, Sovsko jezero, zaštićeni parkovi i dr.)
- promoviranje kulturnih vrijednosti kao turističkih proizvoda
- poticanje očuvanja tradicionalne seoske arhitekture (starih stambenih zgrada, štala i ambara, krušnih peći, bunara i sl.)
- poticanje održavanja manifestacija s ciljem promocije tradicionalnih proizvoda i vrijednosti
- razvijanje i provedba brenda i marketinških strategija i planova.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, turističke zajednice, OPG-ovi, privatni sektor, javne institucije

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- lokalno na Vašem stolu, Grad Pakrac
- izgradnja ergele u Lipiku
- izgradnja i uređenje turističke infrastrukture na području naselja Sovski Dol i Sovsko jezero
- izgradnja poučno-rekreacijske staze Kalvarija, Požega
- izgradnja edukativne i poučne staze „Put vode i rode“, Marino Selo
- izgradnja poučne staze Špiljski kompleks, Pakračka gora
- obnova poučne staze Terra Panonica, Pleternica
- uređenje i obnova staze na Omanovacu
- uređenje Interpretacijskog centra „Vila Savić“, Grad Lipik
- Lokalno na vašem stolu, Grad Pakrac
- rekonstrukcija i adaptacija postojeće Kuće Kraljevića u Požeško dvorište, Grad Požega
- izgradnja Slavonske kuće, Grad Pleternica
- obnova i revitalizacija kulturno povijesnih objekata – kompleks Ergela Lipik
- obnova i rekonstrukcija Terma Lipik.

Poseban cilj 1.4. Osigurati perspektivno tržište rada i zapošljavanje

Cilj

U skladu s potrebama tržišta rada u Županiji ostvarivanjem ovog cilja osigurati će se novi programi obrazovanja, jačanje kapaciteta institucija na tržištu rada, poticanje samozapošljavanja i promicanje poduzetništva i obrtništva, a što će dovesti do povećanja zaposlenosti, društvene uključenosti i samozapošljavanja.

Opravdanje

Požeško-slavonska županija bilježi znatno lošiju situaciju na tržištu rada u odnosu na prosjek Republike Hrvatske te se prema stopi zaposlenosti nalazi na 19. mjestu među županijama. Nezaposleni u Požeško-slavonskoj županiji čine otprilike 1,87 % nezaposlenih u Republici Hrvatskoj. Podaci o visokoj stopi nezaposlenosti ukazuju na nedostatak radnih mjesta, investicija te nelikvidnost unutra poslovnog sektora što ostavlja duboke poremećaje ne samo u gospodarstvu već i na psihološko-socijalne i političke posljedice. Broj nezaposlenih u 2020. godini, prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, bio je 2812 nezaposlenih te se Požeško-slavonska županija prema broju nezaposlenosti nalazi na 18. mjestu među županijama u Hrvatskoj, samo tri županije imaju manje nezaposlenih, a najmanje ih ima Ličko-senjska s 2066 nezaposlenih.

Provedbeni mehanizmi

Poseban cilj ostvarit će se provedbom mjera kojima se potiče povećanje zaposlenosti i društvene uključenosti te poticanje samozapošljavanja i zapošljavanja unapređenjem kvalitete sustava odgoja i obrazovanja te novim obrazovnim programima i novom infrastrukturom kao i osiguranjem jednakog pristupa obrazovanju.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 1.4.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.13.28 Broj zaposlenih na 1000 stanovnika	336 zaposlenih (2020.)	>450 zaposlenih

Mjera 1.4.1. Povećanje usklađenosti, kompetencija i zaposlenosti na tržištu rada

Opis mjere

Unapređenjem znanja i vještina ljudskih potencijala, jačanjem kapaciteta institucija na tržištu rada, poticanjem i provođenjem zapošljavanja u privatnom i javnom sektoru i poticanjem i promoviranjem cjeloživotnog obrazovanja povećat će kompetencije i zaposlenost na tržištu rada.

Popis indikativnih aktivnosti:

- unapređenje znanja i vještina ljudskih potencijala
- priprema i provedba projekata uključivanja pripadnika NEET skupina u tržište rada (izrada profesionalnog plana, uključivanje u osposobljavanje za tržište rada, zapošljavanje)
- izrada i provedba Strategije razvoja ljudskih potencijala PSŽ
- jačanje kapaciteta institucija na tržištu rada
- postizanje veće usklađenosti vještina ljudi s potrebama tržišta rada poboljšanjem suradnje dionika na tržištu rada
- poticanje i provođenje zapošljavanja u privatnom i javnom sektoru
- poticanje i promoviranje cjeloživotnog obrazovanja
- razvoj, unapređenje i provedba stručne prakse u srednjem i visokom obrazovanju.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, poduzetničke potporne institucije, OPG-ovi, privatni sektor, poduzetnici, Lokalno partnerstvo PSŽ, HZZ

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- nove usluge na tržištu rada, Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Požeško-slavonske županije
- izrada Strategija razvoja ljudskih potencijala PSŽ 2022. – 2027.

Mjera 1.4.2. Poticanje samozapošljavanja i uključivanja na tržište rada

Opis mjere

Poticanjem samozapošljavanja, poticanjem osnivanja tvrtki u vlasništvu mladih, žena i ranjivih skupina, povećanjem samozapošljavanja ulaganjem u ljudske potencijale i jačanjem, osposobljavanjem i usavršavanjem vještina (dugotrajno) nezaposlenih s potrebama tržišta rada povećat će se zapošljavanje i uključivanje na tržište rada.

Popis indikativnih aktivnosti:

- poticanje samozapošljavanja i promicanje poduzetništva i obrtništva
- poticanje osnivanja tvrtki u vlasništvu mladih, žena i ranjivih skupina (osobe s posebnim potrebama, invalidi i starija radna populacija)
- razvoj programa za razvoj poduzetništva za žene, mlade i ranjive skupine
- povećanje samozapošljavanja ulaganjem u ljudske potencijale i jačanjem prilagodljivosti svih dionika na tržištu rada
- promicanje socijalne i profesionalne integracije osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada (posebice osoba s posebnim potrebama)
- osposobljavanje i usavršavanje vještina (dugotrajno) nezaposlenih s potrebama tržišta rada.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, poduzetničke potporne institucije, OPG-ovi, privatni sektor, poduzetnici, Lokalno partnerstvo PSŽ, HZZ

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izrada programa za zapošljavanje i samozapošljavanje na području PSŽ

PRIORITET 2. : POVEĆATI KVALITETU ŽIVLJENJA

Poseban cilj 2.1. Osigurati razvoj sustava odgoja, obrazovanja i znanosti

Cilj

Cilj je povećanje ulaganja u unapređenje sustava odgoja i obrazovanja, posebno u pogledu povezanosti s potrebama gospodarstva, osiguranja jednake dostupnosti obrazovnih programa te sprječavanja ranog napuštanja školovanja.

Opravdanje

Požeško-slavonsku županiju u području odgoja i obrazovanja karakterizira dobro razvijena odgojno-obrazovna infrastruktura. Na području županije organiziran je predškolski odgoj u jedanaest samostalnih predškolskih ustanova, osnovnoškolsko obrazovanje provodi se u petnaest samostalnih matičnih osnovnih škola, srednjoškolsko obrazovanje provodi se u osam samostalnih srednjih škola i dvama učeničkim domovima. Odlukom Ministarstva znanosti i obrazovanja 2018. godine Poljoprivredno-prehrambena škola Požega imenovana je Regionalnim centrom kompetentnosti „Panonika“ u sektoru poljoprivrede. Svrha je uspostave ovog centra povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecanje praktičnih vještina s ciljem postizanja veće zapošljivosti učenika srednjega strukovnog obrazovanja u sektoru poljoprivrede.

Visokoškolsko obrazovanje u PSŽ odvija se programom Veleučilišta u Požegi (VUP) i Zdravstvenog veleučilišta Zagreb (ZVZG) – dislocirani studij fizioterapije u Pakracu. Cilj je stručnih studija na veleučilištima da se studenti odmah po završetku studija uključe u suvremene gospodarske tijekove.

U području odgoja i obrazovanja nužno je nastaviti izgradnju, adaptiranje i opremanje predškolskih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova te kapaciteta veleučilišta. Potrebna je izgradnja sportskih dvorana u sklopu škola, ali i povećanje kapaciteta dječjih domova kao i energetska obnova preostalih zgrada u okviru obrazovnog sustava. Županijskim mjerama cilj je poticati deficitarna zanimanja te razvijati i jačati Regionalni centar kompetencija Poljoprivredno-prehrambene škole u Požegi. Nužno je svakako i dalje jačati ulogu Veleučilišta u Požegi uvođenjem novih programa te unapređivanjem programa cjeloživotnog učenja.

Provedbeni mehanizmi

Poseban cilj ostvarit će se provedbom mjera kojima se potiče razvoj znanosti i obrazovanja, a one su usmjerene na poticanje ulaganja u znanost i obrazovanje, unapređenje kvalitete sustava odgoja i obrazovanja novim obrazovnim programima i novom infrastrukturom te osiguranjem jednakog pristupa obrazovanju.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 2.1.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.2.62 Broj aktivnih pravnih osoba u području "Obrazovanje" (prema NKD-u 2007.)	52 (lipanj 2020.)	>55
OI.02.2.24 Postotak osoba koji je završio diplomski studij	24,7% (2020.)	35%
OI.02.2.61 Broj korisnika učeničkih domova	270 učenika (2020./2021.)	>350

Mjera 2.1.1 Ulaganje u sustav odgoja, obrazovanja i znanosti**Opis mjere**

Jačanjem kvalifikacijskih standarda nastavnika i ravnatelja te privlačenjem i zadržavanjem kvalitetnih odgojno-obrazovnih djelatnika, ulaganjem u infrastrukturu i opremanje u području osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja pospješit će sustav školstava. Također, osiguravanjem uvjeta za uvođenje jednosmjenske nastave, modernizacijom programa obrazovanja odraslih unaprijedit će se sustav odgoja, obrazovanja i znanosti u županiji.

Popis indikativnih aktivnosti:

- prilagodba odgojno-obrazovnih ustanova kurikulumskom pristupu temeljenom na ishodima učenja
- jačanje kvalifikacijskih standarda nastavnika i ravnatelja te privlačenje i zadržavanje kvalitetnih odgojno-obrazovnih djelatnika
- jačanje STEM vještina učitelja i učenika uz osiguravanje infrastrukturnih i drugih preduvjeta i kapaciteta
- ulaganje u infrastrukturu i opremanje u području osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja (uključujući sportske dvorane, koncertne dvorane, sportska igrališta, dječja igrališta, bazene i drugo)
- osiguravanje uvjeta za uvođenje jednosmjenske nastave
- osnivanje i razvoj centara kompetencija, naročito u domeni strukovnih škola sa svom potrebnom infrastrukturom
- unapređenje rada strukovnih škola te njihovo povezivanje s gospodarstvom i tržištem rada
- modernizacija programa obrazovanja odraslih
- izgradnja, modernizacija i opremanje učeničkih i studentskih domova
- uključenje programa/projekta za poticanje mobilnosti sa svrhom trajnog profesionalnog razvoja nastavnika
- razvoj i provedba novih studijskih programa visokoobrazovnih ustanova te unapređenje postojećih u skladu s potrebama na tržištu rada
- izgradnja studentskih kampusa
- izgradnja i proširenje nastavnih poligona i prostorija za stručnu nastavu i znanstvenu djelatnost te stvaranje pilot-istraživačkih baza
- poticanje digitalne transformacije u znanosti
- izgradnja/rekonstrukcija znanstveno-istraživačkih centara (npr. za turizam i preciznu poljoprivredu, medicinu).

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, osnovne i srednje škole, veleučilišta, sveučilišta, privatnici

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izgradnja školske sportske dvorane u Gimnaziji Požega
- izgradnja Srednje škole Pleternica - faza 2
- izgradnja restorana Đačkog doma, Požega
- jačanje STEM vještina u osnovnim školama i razvoj Regionalnih znanstvenih centara za osnovne škole, OŠ Trenkovo
- "Uz STEM – učim, istražujem i raSTEM", OŠ Lipik

Mjera 2.1.2. Omogućavanje jednakog pristupa obrazovanju

Opis mjere

Opremanjem obrazovnih i odgojnih institucija opremom za osobe s posebnim potrebama, osiguravanjem stipendija za učenike i studente sa slabijim imovinskim stanjem, usmjeravanjem osoba koje su rano napustile školovanja u sustav cjeloživotnog obrazovanja i prekvalifikacije te subvencioniranjem javnog prijevoza učenika i studenata doprinijet će se jednakom pristupu obrazovanju.

Popis indikativnih aktivnosti:

- opremanje obrazovnih i odgojnih institucija opremom za osobe s posebnim potrebama
- osiguravanje stipendija za učenike i studente sa slabijim imovinskim stanjem
- usmjeravanje osoba koje su rano napustile školovanja u sustav cjeloživotnog obrazovanja i prekvalifikacije
- izrada analiza vezano uz rano napuštanje školovanja
- osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih stručnjaka učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama
- omogućavanje subvencioniranja javnog prijevoza učenika i studenata.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, osnovne i srednje škole, veleučilišta, sveučilišta, privatnici

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- Obrazujemo se zajedno V (pomoćnici u nastavi)

Poseban cilj 2.2. Osigurati razvoj zdravstvene i socijalne skrbi

Cilj

Ovim ciljem nastoji se poboljšati dostupnost i kvaliteta zdravstvenih i socijalnih usluga putem socijalnog uključivanja, unapređenja i modernizacije sustava zdravstvene zaštite i sustava socijalne skrbi.

Opravdanje

Na primarnoj razini i razini zavoda u PSŽ djeluju Dom zdravlja PSŽ, Zavod za javno zdravstvo PSŽ, Zavod za hitnu medicinu PSŽ, Ljekarne Požega, 9 ljekarničkih ustanova u privatnom vlasništvu te 37 ambulanti liječnika obiteljske (opće) medicine. Na sekundarnoj razini zdravstvenu zaštitu pružaju Opća županijska bolnica Požega i Opća županijska bolnica Pakrac i bolnica hrvatskih veterana te Toplice Lipik – Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju. Potrebno je unaprijediti zdravstveni sustav kroz rekonstrukciju i nadogradnju postojećih zdravstvenih kapaciteta. Bolnice zahtijevaju bolju opremljenost jer se brojni pregledi ne mogu obaviti u županiji. Značajan problem predstavlja nedostatak pojedinih liječnika i medicinskog osoblja te liječničkih timova te se ovaj problem nameće kao jedna od bitnih potreba koju će trebati što prije riješiti. Nužna je svakako i obnova kompleksa Toplica Lipik te realizacija projekta „Nastavni centar“ u OŽB Požega u vidu rekonstrukcije zgrade s digitalizacijom zdravstvenih i obrazovnih procesa. Pandemija COVID-19, koja je zahvatila cijeli svijet pa tako i PSŽ, predstavlja veliku prijetnju za županiju kako za zdravlje i ljudske živote tako i za razvoj cjelokupnog gospodarstva. Stoga je potrebno analizirati posljedice utjecaja pandemije na zdravstvo i pripremiti smjernice za djelovanje u budućim sličnim ili drugim kriznim situacijama.

Socijalna skrb na području županije provodi se kroz devet ustanova socijalne skrbi, dva doma za starije i nemoćne u vlasništvu županije, privatne obiteljske domove za starije i nemoćne te pružatelje socijalnih usluga pomoći u kući. Primarne su potrebe izgradnja i razvoj novih ustanova za smještaj i brigu starih i nemoćnih osoba, ulaganje u poboljšanje usluga u socijalnoj skrbi te podizanje svijesti o boljoj brizi o starijim i nemoćnima te osobama s posebnim potrebama i invalidima.

Sposobnosti za korištenje EU fondova dodatno će unaprijediti realizaciju ovoga cilja. Potrebe u području sporta i rekreacije trebati će usmjeriti na poboljšanje postojeće i izgradnju nove sportske infrastrukture, u nabavku nove opreme za sportske objekte te uključivanje što više djece i omladine u rekreativne sportske aktivnosti. Zapošljavanju stručnih trenera nužna je potreba za razvoj svih oblika sporta.

Provedbeni mehanizmi

Poseban cilj će se ostvariti provedbom mjera kojima se potiče ulaganje u zdravstvenu i socijalnu skrb, a one su usmjerene na povećanje dostupnosti i kvalitete usluga u sustavu zdravstvene skrbi te povećanje dostupnosti i kvalitete usluga u sustavu socijalne skrbi.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 2.2.

Pokazatelj ishoda:	Počtna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.5.04 Gustoća liječnika (na 10 000 stanovnika)	311 (2019. god.)	250
OI.02.3.65 Broj živorođenih, po županiji	608 živorođenih (2020.)	700
OI.02.3.70 Broj domova za starije osobe	15 domova (2020.)	>25

Mjera 2.2.1. Povećanje kvalitete usluga u sustavu zdravstva**Opis mjere**

Modernizacijom zdravstvene infrastrukture izgradnjom novih ili obnovom postojećih kapaciteta, poboljšanjem usluga bolničkog liječenja, osobito za ranjive skupine stanovništva, razvojem i opremanjem dnevnih bolnica i jednodnevne kirurgije, osnaživanjem kapaciteta i osiguravanjem funkcionalne infrastrukture hitne medicinske pomoći i unaprjeđenjem odgovora na krizne situacije u zdravstvu povećat će se kvaliteta usluga u sustavu zdravstva.

Popis indikativnih aktivnosti:

- modernizacija zdravstvene infrastrukture izgradnjom novih ili obnovom postojećih kapaciteta
- poboljšanje usluga bolničkog liječenja, osobito za ranjive skupine stanovništva
- razvoj i opremanje dnevnih bolnica i jednodnevne kirurgije
- osnaživanje kapaciteta i osiguravanje funkcionalne infrastrukture hitne medicinske pomoći
- poboljšanje pristupa primarnoj, specijalističkoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti, s fokusom na udaljena i deprivirana područja
- stavljanje naglaska na primarnu razinu zdravstvene zaštite i unaprjeđenje iste kako bi se rasteretio bolnički sustav, organizacija grupnih praksi, dodatni administratori za više timova u grupnoj praksi, savjetovališta za najčešće kronične bolesti koje vode patronažne sestre
- digitalizacija zdravstvenog sustava i zdravstvenih usluga
- unaprjeđenje javnozdravstvenih aktivnosti pod vodstvom zavoda za javno zdravstvo radi suzbijanja zaraznih i nezaraznih bolesti – koordinacija sa županijom i Savjetom za zdravlje te drugim ustanovama
- unaprjeđenje odgovora na krizne situacije u zdravstvu
- osnaživanje razvoja palijativne i hospicijske skrbi.

Nosioci provedbene mjere: HZZO, PSŽ, JLS, organizacije civilnog društva u području zdravstva, privatnici

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izgradnja Doma zdravlja u Lipiku
- izgradnja zgrade hitne medicine, Požega

- Nastavni centar – rekonstrukcija zgrade s digitalizacijom zdravstvenih i obrazovnih procesa u Općoj županijskoj bolnici Požega

Mjera 2.2.2. Povećanje kvalitete usluga u sustavu socijalne skrbi

Opis mjere

Poboljšanjem socijalne infrastrukture za sve ranjive skupine, podizanjem kvalitete postojećih socijalnih usluga izgradnjom, opremanjem i prilagodbom objekta socijalne skrbi i objekata za zbrinjavanje ljudi u slučaju neposredne ugroze povećat će se kvaliteta usluga u sustavu socijalne skrbi. Razvojem i modernizacijom centara za djecu s posebnim potrebama i djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, razvijanjem udomiteljstva i specijaliziranog udomiteljstva dodatno će se osnažiti sustav socijalne skrbi.

Indikativni popis aktivnosti:

- poboljšanje socijalne infrastrukture za sve ranjive skupine
- podizanje kvalitete postojećih socijalnih usluga (licenciranje pružatelja usluga, standardizacija)
- provođenje specifičnih edukacija i usavršavanje stručnjaka u socijalnoj skrbi sukladno uočenim potrebama
- izgradnja, opremanje i prilagodba objekta socijalne skrbi i objekata za zbrinjavanje ljudi u slučaju neposredne ugroze
- razvoj i modernizacija centara za djecu s posebnim potrebama i djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi
- promicanje socijalnog uključivanja ranjivih skupina kojima prijeti rizik od socijalne isključenosti i siromaštva (djeca, mladi, žene, osobe s invaliditetom, osobe starije životne dobi i sl.)
- borba protiv svih oblika diskriminacije
- razvoj usluga i aktivnosti koje pridonose socijalnom uključivanju žrtava obiteljskog nasilja i prevencija nasilja u obitelji
- osnaživanje i povećavanje kapaciteta domova za starije i nemoćne i/ili razvoj dnevnih boravaka i pomoći u kući kao oblik socijalnog uključivanja i skrbi o starijim osobama
- unapređenje dostupnosti i kvalitete podrške obiteljima s teškoćama
- osiguranje smještaja socijalno ugroženim osobama
- organiziranje slobodnog vremena i prevencija maloljetničke delinkvencije
- razvijanje udomiteljstva i specijaliziranog udomiteljstva
- usluge dnevnog/ poludnevnog boravka i usluge asistencije za uključivanje osoba s intelektualnim, psihičkim i tjelesnim teškoćama u život zajednice.

Nosioci provedbene mjere: HZZO, PSŽ, JLS, organizacije civilnog društva u području socijalne skrbi, privatnici

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izgradnja i opremanje Centra za osobe starije životne dobi, Pleternica
- sanacija i adaptacija zgrade za „Novi centar za život u zajednici“, Centar za socijalnu skrb, Požega
- Pomoć u kući, Požega
- Zaželi i ostvari – faza III (zapošljavanje žena kao pomoć u kući), Pleternica
- izgradnja doma za starije i nemoćne, Požega
- dom i dnevni boravak za starije osobe, Kaptol.

Mjera 2.2.3. Ublažavanje socioekonomskih razlika stanovništva

Opis mjere

Osiguranjem prehrane za djecu, ogrjeva za osobe u potrebi, smještaja socijalno ugroženima, rješavanjem problema beskućnika osiguranjem „pučkih“ kuhinja te pružanjem financijskih i drugih pomoći osobama u potrebi doprinosit će se ublažavanju socioekonomskih razlika stanovništva.

Popis indikativnih aktivnosti:

- financijska i druga pomoć osobama u potrebi
- osiguranje prehrane za djecu i potrebite u riziku od siromaštva
- osiguranje ogrjeva za osobe u potrebi
- osiguranje smještaja socijalno ugroženima
- rješavanje problema beskućnika
- osiguranje „pučkih“ kuhinja
- osnivanje i rad „trgovina“ za osobe u potrebi.

Nosioci provedbene mjere: HZZO, PSŽ, JLS, organizacije civilnog društva u području zdravstva i socijalne skrbi, privatnici

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- Obrok za 5 (prehrana za socijalno ugroženu školsku djecu)

Poseban cilj 2.3. Osigurati uvjete za zdrav i aktivan život

Cilj

Svrha je ovog posebnog cilja poticanje stanovništva svih uzrasta na promicanje zdravih navika, bavljenje zdravstveno-rekreativnim sportovima te omogućavanje svima jednakoga pristupa sportskoj infrastrukturi za rekreativno bavljenje sportom.

Opravdanje

Bavljenje rekreativnim sportom provodi se na sportskim objektima u vlasništvu javnih ustanova ili privatnika. Među stanovništvom vlada visoko razvijena svijest o važnosti zdravog življenja i usvajanja zdravih životnih navika, a što je potrebno dodatno produbiti razvojem integriranog pristupa zdravstvu, sportu i obrazovanjem za usvajanje zdravih navika.

Sposobnosti za korištenje EU fondova dodatno će unaprijediti realizaciju ovoga cilja. Potrebe u području sporta i rekreacije trebat će usmjeriti na poboljšanje postojeće i izgradnju nove sportske infrastrukture, u nabavku nove opreme za sportske objekte te uključivanje što više djece i omladine u rekreativne sportske aktivnosti. Zapošljavanje stručnih trenera nužna je potreba za razvoj svih oblika sporta.

Provedbeni mehanizmi

Poseban cilj će se ostvariti provedbom mjera kojima se potiče ulaganje u razvoj sporta te su one usmjerene na promicanje zdravih navika. Poseban naglasak bit će na zdravom životu provođenjem mjere za poticanje razvoja i ulaganja u sport na lokalnoj razini.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 2.3.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.05.50 Površina izgrađenih građevinskih područja sportsko-rekreativne namjene, ha	127,22 ha (2018.)	180 ha

OI.02.05.48 Rashodi za sport PSŽ, po stanovniku	9,98 kn (2021.)	20,00 kn
---	-----------------	----------

Mjera 2.3.1. Ulaganje u razvoj sporta

Opis mjere

Razvojem infrastrukture za sport, jačanjem kapaciteta u sustavu sporta, poboljšanjem sustava upravljanja sportskom infrastrukturom i kapacitetima, poboljšanjem dostupnosti sportskih i rekreativnih sadržaja svima osnažit će se razvoj sporta na razini županije.

Popis indikativnih aktivnosti

- razvoj infrastrukture za sport
- jačanje kapaciteta u sustavu sporta
- poboljšanje sustava upravljanja sportskom infrastrukturom i kapacitetima
- prepoznavanje i poticanje sportskih talenata
- poboljšanje dostupnosti sportskih i rekreativnih sadržaja
- izgradnja i opremanje montažne gimnastičke dvorane, Požega.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, organizacije civilnog društva, privatnici

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- sportsko-rekreacijski centar Slavija
- uređenje sportsko-rekreacijskog centra Kutjevo
- izgradnja društveno-sportskog objekta u Kaptolu.

Mjera 2.3.2. Promicanje sporta i zdravih navika

Opis mjere

Poticanjem razvoja sporta i aktivnog života za sve dobne skupine građana, napose mladih, poticanjem sportskih natjecanja među učenicima i studentima, promicanjem važnosti usvajanja zdravih prehrambenih navika doprinijet će sa zdravom i aktivnom životu.

Popis indikativnih aktivnosti:

- poticanje razvoja sporta i aktivnog života za sve dobne skupine građana, napose mladih
- poticanje sportskih natjecanja među učenicima i studentima
- poticanje rekreativnog bavljenja sportom kod građana treće životne dobi
- promicanje važnosti usvajanja zdravih prehrambenih navika.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, organizacije civilnog društva, privatnici

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Poseban cilj 2.4. Očuvati i promovirati kulturu i kulturnu baštinu

Cilj

Cilj je poticati ulaganja u kulturu iskorištavanjem bogate materijalne i nematerijalne kulturne baštine Požeško-slavonske županije putem ulaganja u infrastrukturu u kulturi te pružanja podrške kulturno-umjetničkim programima i radu kulturnih društava.

Opravdanje

Požeško-slavonska županija obiluje bogatom materijalnom i nematerijalnom kulturnom baštinom – na području Županije odvija se mnoštvo raznih manifestacija i događanja tijekom cijele godine koje doprinose očuvanju identiteta i tradicije. Značajan je razvojni potencijal i na mogućnosti gospodarskog korištenja kulturne baštine, pokretanje i razvoj kulturnih i kreativnih industrija, posebno za zapošljavanje mladih te razvoj kulturnog turizma. Također, postoje mogućnosti daljnjeg, većeg i šireg korištenja EU programa i fondova EU za razvoj kulture i održivo korištenje kulturne baštine.

Provedbeni mehanizmi

Poseban cilj ostvarit će se provedbom mjera kojima se potiče ulaganje u kulturu, a one su usmjerene na ulaganja u infrastrukturu u kulturi te pružanje podrške kulturno-umjetničkim programima i radu kulturnih društava.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 2.4.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.8.26 Udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima u ukupnom broju zaposlenih (zapošljavanje u kulturi)	0,97% (2020.)	>1,2%
OI.02.8.48 Rashodi za kulturu PSŽ, po stanovniku	13,05 kn (2021.)	25,00 kn

Mjera 2.4.1. Ulaganje u kulturu i kulturnu infrastrukturu

Opis mjere

PSŽ ima bogatu kulturnu baštinu koja će obnovom i rekonstrukcijom kulturnih znamenitosti i baštine, poboljšanjem sustava upravljanja kulturnom baštinom, osnivanjem, izgradnjom, obnovom knjižnica, kazališta, arhiva i dr. te obnovom sakralnih objekata unaprijediti kulturu i kulturnu infrastrukturu u cijeloj županiji.

Popis indikativnih aktivnosti:

- obnova i rekonstrukcija kulturnih znamenitosti i baštine
- poboljšanje sustava upravljanja kulturnom baštinom (npr. izradom planova upravljanja s poveznicom na turističku ponudu)
- osnivanje, izgradnja i obnova knjižnica, kazališta, arhiva i dr.
- obnova sakralnih objekata
- poticanje nabavke i rada bibliobusa.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, kulturne institucije, organizacije civilnog društva u kulturi, razvojne agencije na području PSŽ, poduzetničke potporne institucije

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izgradnja Memorijalnog centra Andrija Štampar
- revitalizacija povijesno zaštićenoga lječilišnog perivoja Lipik – Terme Lipik
- obnova Trenkova dvorca – faza 2, Trenkovo

Mjera 2.4.2. Jačanje kulturno-umjetničkih programa i kulturnih društava

Opis mjere:

Pružanjem podrške kulturno-umjetničkim programima i radu kulturnih društava, jačanjem kapaciteta kulturnih društava i kulturno-umjetničkih programa doprinijet će se jačanju kulturno-umjetničkih programa u županiji. Također, podizanjem svijesti i razumijevanja ključnih dionika i stanovnika Županije o važnosti kulturno-umjetničkih programa i rada kulturnih društava, promoviranjem kulturno-umjetničkih programa i kulturnih društava, poticanjem zapošljavanja u kulturnim djelatnostima te razvojem medija i medijske pismenosti ojačat će se kulturno-umjetnički programi i društva u Županiji.

Popis indikativnih aktivnosti:

- jačanje kapaciteta kulturnih društava i kulturno-umjetničkih programa
- podizanje svijesti i razumijevanja ključnih dionika i stanovnika Županije o važnosti kulturno-umjetničkih programa i rada kulturnih društava
- promoviranje kulturno-umjetničkih programa i kulturnih društava
- poticanje zapošljavanja u kulturnim djelatnostima
- poticanje umrežavanja kulturnih društava međusobno i s drugim organizacijama civilnog društva
- ulaganje u kulturne i kreativne industrije
- razvoj medija i medijske pismenosti.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, kulturne institucije, organizacije civilnog društva u kulturi

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- program razvoja kulturno-umjetničkih programa i društava na području PSŽ

Mjera 2.4.3. Poticanje multikulturalnosti

Opis mjere

Poboljšanjem uvjeta rada udruga i ustanova nacionalnih manjina koje se bave očuvanjem kulturne baštine, jezika i identiteta pojedine nacionalne manjine, poticanjem odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina doprinijet će se jačanju multikulturalnosti u Županiji. Omogućavanjem radijskog programa na jezicima nacionalnih manjina, izgradnjom domova kulture za nacionalne manjine, poticanjem očuvanja tradicije i organiziranje nacionalnih događanja, promoviranjem participacije pripadnika manjinskih zajednica u javnom i društvenom životu doprinijet će se ispunjenju svrhe ove mjere.

Popis indikativnih aktivnosti:

- podupiranje poboljšanja uvjeta rada udruga i ustanova nacionalnih manjina koje se bave očuvanjem kulturne baštine, jezika i identiteta pojedine nacionalne manjine
- poticanje odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina
- poticanje rada dječjih vrtića i odjela osnovnih škola na jezicima nacionalnih manjina
- izrada digitalnih sadržaja za obrazovanje na manjinskim jezicima (nastava na daljinu)
- omogućavanje radijskog programa na jezicima nacionalnih manjina
- izgradnja domova kulture za nacionalne manjine

- poticanje očuvanja tradicije (nacionalni plesovi, narodna glazba, manifestacije nacionalnih manjina ...)
- poticanje i organiziranje nacionalnih događanja
- promoviranje participacije pripadnika manjinskih zajednica u javnom i društvenom životu
- sudjelovanje u jezičnim i tradicionalnim kampovima za učenike nacionalnih manjina
- poticanje nacionalnih manjina u korištenju pisane i izgovorene riječi na jeziku manjina (objava knjiga, kazališne predstave, knjižni odjeli u knjižnicama i sl.)
- stipendiranje studiranja učenika za učenje jezika i kulturne baštine nacionalne manjine u zemlji ili u matičnim zemljama
- unapređenju socijalne, javne, komunalne i gospodarske infrastrukture te zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u JLS-ovima gdje žive nacionalne manjine.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, organizacije civilnog društva, organizacije nacionalnih manjina

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- program sufinanciranja nacionalnih manjina

Poseban cilj 2.5. O snažiti organizacije civilnog društva (OCD)

Cilj

Svrha posebnog cilja jest potaknuti građane/ke županije na promišljanje o zajedničkim vrijednostima putem prakticanja demokratske političke kulture kroz građansku participaciju, volontiranje, međukulturalni dijalog, međusektorsku suradnju, zaštitu manjina, itd.

Opravdanje

Demokratska društva karakterizira supostojanje triju sektora: javnoga (država), privatnog (tržište) i građanskog (organizacije civilnog društva). Organizacije civilnog društva jesu građani koji se aktivno i slobodno uključuju u sve sfere društvenog djelovanja. Organizacije civilnog društva (OCD) nazivaju se dobrovoljnim, neovisnim, neprofitnim, nevladinim ili trećim sektorom. S obzirom da dobar dio programa socijalne politike počiva na inicijativama OCD-ova, njihova je važnost za opstojnost razvoja zajednice neumitna. Organizacije civilnog društva na području PSŽ djeluju po načelu supsidijarnosti, u svojoj osnovi, što znači da se aktualni problemi trebaju rješavati tamo gdje nastaju, na najnižoj razini.

S 269 registriranih OCD-ova na području županije sport je najaktivnije područje nevladinih civilnih udruga, a prate ga društvene organizacije (većinom dobrovoljna vatrogasna društva), kulturne udruge (166), udruge osoba registriranih za socijalnu djelatnost (103) i one proistekle iz Domovinskog rata (39). Županija sufinancira programe humanitarno-socijalnih udruga udruge, posebice udruge osoba s invaliditetom (24) i udruge proistekle iz Domovinskog rata, zatim sportske i kulturne programe i programe tehničke kulture kroz javne potrebe u tim područjima djelovanja, zatim rad dobrovoljnih vatrogasnih društava, poljoprivrednih udruženja itd. Većina OCD-a sufinancira županija i JLS-ovi.

Neke od OCD-ova predstavljaju manjine te marginalizirane i izdvojene grupe (npr. mladi, žene, umirovljenici). Manji dio organizacija fokusiran je na suvremenu kulturu mladih i netradicionalne (ekstremne) sportove. Mnogi OCD-ovi u PSŽ imaju iskustava i rezultate u korištenju sredstava EU.

Udruge se na početku svoga djelovanja u većini slučajeva susreću s nedostatkom osnovnih potreba kao što su prostor te tehnička oprema. One pak razvijenije udruge često imaju potrebe u vidu obrazovanja,

savjetovanja, konzultacija, kao i stručne literature. Nedostaje koordinacija između OCD-ova koji promiču zajednički interes zajednice te krovne (regionalne) udruge koje djeluju kao servis lokalnim OCD-ima u razvoju do njihove održivosti. Uočeno je i slabo poticanje volonterstva što je bitno jer tako svi mogu doprinijeti društvu dok istovremeno mogu razvijati važne kompetencije. Također, potrebna je veća valorizacija rada OCD-a.

Provedbeni mehanizmi

Poseban cilj provodit će putem programa Europske unije „Europa za građane“, nacionalnim, županijskim te lokalnim sredstvima namijenjenim organizacijama civilnog društva.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 2.5.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.13.29 Broj aktivnih udruga na području županije	861 udruga (2021.)	950

Mjera 2.5.1. Podupiranje aktivnosti organizacija civilnog društva

Opis mjere

Poboljšanjem uvjeta rada OCD-ova, izgradnjom/adaptacijom prostora za rad OCD-ova, dodjelom prostora za rad te sufinanciranje opreme za rad OCD-ova, poticanjem i jačanjem suradnje između OCD-ova, poticanjem rada OCD-ova koji se bave socijalnim poduzetništvom i socijalnim pitanjima osnažiti će se rad i djelovanje OCD-ova.

Popis indikativnih aktivnosti:

- poboljšanja uvjeta rada OCD-ova
- izgradnja/adaptacija prostora za rad OCD-ova
- dodjela prostora za rad te sufinanciranje opreme za rad OCD-ova
- dodatno obrazovanje članova OCD-ova sufinanciranjem, savjetovanjima i konzultacijama OCD-ova
- nabavka stručne literature
- poticanje i jačanje suradnje između OCD-ova
- osnivanje krovnog (regionalnog) OCD-a kao servisa lokalnim OCD-ovima
- poticanje i valoriziranje volonterstva u zajednici
- poticanje rada OCD-ova koji se bave socijalnim poduzetništvom i socijalnim pitanjima.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, organizacije civilnog društva

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izgradnja Centra za društveni razvoj, Požega

Mjera 2.5.2. Podupiranje aktivnosti udruga proizašlih iz Domovinskog rata

Opis mjere

Unapređenjem sustava i infrastrukture za pružanje psihosocijalne i zdravstvene skrbi za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji, poticanjem i promoviranjem aktivnosti hrvatskih branitelja i članova obitelji dodatno će se ojačati uloga udruga iz Domovinskog rata. Brigom o djeci poginulih branitelja, poglavito podupiranjem školovanja, ulaganjem u aktivnosti povezanim s očuvanjem

vrijednosti Domovinskog rata, promicanjem i zaštitom digniteta Domovinskog rata i hrvatskih branitelja osigurati će se unapređenje rada udruga proizašlih iz Domovinskog rata.

Popis indikativnih aktivnosti:

- unapređenje sveobuhvatnog sustava i infrastrukture za pružanje psihosocijalne i zdravstvene skrbi za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji
- poticanje i promoviranje aktivnosti hrvatskih branitelja i članova obitelji u gospodarske aktivnosti
- briga o djeci poginulih branitelja, poglavito podupiranje školovanja
- ulaganje u aktivnosti povezane s očuvanjem vrijednosti Domovinskog rata
- promicanje i zaštita digniteta Domovinskog rata i hrvatskih branitelja
- osiguranje prostora za rad.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, organizacije civilnog društva

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izgradnja Spomen-parka Domovinskog rata u Lipiku
- „Mirovina nije za mirovanje“ (razvoj i provedba lokalnih programa u području aktivnog starenja i povećanja kvalitete života umirovljenika), Udruga branitelja Lipik.

Poseban cilj 2.6. Razviti održivu i pametnu komunalnu, prometnu, IKT i drugu infrastrukturu

Cilj

Glavni je cilj poboljšati prometnu povezanost županije s ostatkom Hrvatske te potaknuti snažniji razvoj integriranoga prometnog sustava temeljenog na ekološkim i „pametnim“ rješenjima. Razvojem komunalne, mobilne i ostale infrastrukture cilj je poboljšati životne uvjete stanovništva te gospodarstvu omogućiti bolje poslovno okruženje.

Opravdanje

Poboljšanje prometne povezanosti s glavnim prometnim pravcima (autocesta) kao i susjednim županijama i dalje ostaje jedno od najvažnijih razvojnih pitanja za Požeško-slavonsku županiju. U sklopu boljeg povezivanja zasigurno će doprinijeti i izgradnja brze ceste Požega – autocesta A3 – izlaz Godinjak, spojne ceste Pakrac – Lipik – autocesta A3 (Lipovljani) i brze ceste na području županije. Projektna je dokumentacija u fazi završavanja. Potrebno je unaprijediti integriranost cestovnog i željezničkog prometa. Nužno je nastaviti s ulaganjima usmjerenim ka poboljšanju kvalitete županijskog prometa za različite vidove prometne povezanosti, s posebnim naglaskom na kvalitetu kolnika i sigurnost cestovne infrastrukture. U području javnog prijevoza potrebno je osnažiti aktivnosti vezane uz prelazak na električnu energiju te poticati ulaganja u „zelenu prometnu infrastrukturu“; biciklističke staze, električne punionice, uvođenje javnog prometa na alternativna goriva (struja, plin, biogorivo i sl.).

Prema provedenoj analizi vodoopskrba i odvodnja na području županije nije zadovoljavajuća. Vodovodna mreža će se poboljšati na način da svaki stanovnik županije dobije pitku vodu na svoj prag. Rekonstrukcijom starih vodovodnih mreža osigurati će se smanjivanje gubitaka u mrežama.

Velik doprinos u snabdijevanju vodom, navodnjavanju te proizvodnji električne energije dobit će se izgradnjom akumulacija „Kamenska“ i „Šumetlica“.

Odvodnja na području županije znatno će se poboljšati izgradnjom aglomeracija u Požegi, Pleternici, Pakracu i Lipiku, koje se trenutno izvode i bit će u funkciji do kraja 2023. godine. Ovim aglomeracijama

rješavaju se i pročištači otpadnih voda koji se izvode za III. stupanj pročišćavanja otpadnih voda. Za aglomeracije Kutjeva i Velike radi se projektna dokumentacija.

Vezano uz gospodarenje otpadom na području je Županije potrebno nastaviti aktivnosti na uređenju odlagališta otpada i reciklažnih dvorišta te kontinuirano podizati svijest građanima za potrebom odvajanja i reciklaže otpada.

Od ključne je važnosti investicija u području poboljšanja digitalne povezanosti s naglaskom na uspostavu širokopojasne infrastrukture velikih kapaciteta, osobito pokrivenosti županije mrežom 5G.

Provedbeni mehanizmi

Provedbeni mehanizmi uključuju pripremu projekata koji će se kandidirati na natječaje fondova EU-a, središnjih državnih tijela te provedbu aktivnosti koje se financiraju putem fondova EU-a, proračuna PSŽ-a i jedinica lokalne samouprave.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 2.6.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.5.30 Stanovništvo priključeno na javnu vodoopskrbu	54.582 (2021.)	>60.000

Mjera 2.6.1. Ulaganje u cestovni i željeznički promet

Opis mjere

Izgradnjom, rekonstrukcijom i modernizacijom prometnica regionalnog i lokalnog karaktera, izgradnjom brzih cesta na području županije te njihovim priključkom na autocestu, poticanjem i razvijanjem međumjesnoga putničkog prijevoza, izgradnjom i modernizacijom pješačkih staza i nogostupa unaprijedit će se cestovni promet u Županiji. Poboljšanjem, modernizacijom i izgradnjom željezničke infrastrukture te izgradnjom i modernizacijom biciklističkih staza želi se dodatno razviti cestovni i željeznički promet.

Popis indikativnih aktivnosti:

- izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija prometnica regionalnog i lokalnog karaktera
- izgradnja brzih cesta na području županije te njihov priključak na autocestu
- poticanje i razvijanje međumjesnog putničkog prijevoza (autobus, željeznica)
- razvoj sigurnosne cestovne infrastrukture
- izgradnja i modernizacija pješačkih staza
- izgradnja i modernizacija nogostupa
- modernizacija usluga u željezničkom prometu
- poboljšanje, modernizacija i izgradnja željezničke infrastrukture
- izgradnja i modernizacija biciklističkih staza.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, HC, ŽUC, privatnici

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izgradnja Ceste ruže i vina, Pleternica
- izgradnja spojne ceste Lipik – Novska – Lipovljani, HC
- izgradnja brze ceste Pleternica – Požega – Brestovac, Hrvatske ceste d.o.o.

Mjera 2.6.2. Ulaganje u sustave vodoopskrbe, javne odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda

Opis mjere

Ulaganjem u građevine za javnu vodoopskrbu – akumulacije, vodozahvate, uređaje za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, cjevovode i vodoopskrbnu mrežu razvit će se održiv sustav vodoopskrbe te javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Također, ulaganjem u građevine za javnu odvodnju – kanale za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektore, crpne stanice, uređaje za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje nastoji se unaprijediti i dodatno razviti sustav javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.

Popis indikativnih aktivnosti:

- ulaganje u građevine za javnu vodoopskrbu – akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda
- ulaganje u građevine za javnu odvodnju – kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, HV, komunalna poduzeća, organizacije civilnog društva

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izgradnja višenamjenske akumulacije „Kamenska“ i „Šumetlica“
- izgradnja aglomeracije Kutjevo – Velika.

Mjera 2.6.3. Ulaganje u lokalnu komunalnu infrastrukturu, sustav opskrbe prirodnim plinom i električnu energiju

Opis mjere

Ulaganjem u komunalnu infrastrukturu i usluge, unapređenjem distribucijske mreže električne energije, izgradnjom i proširenjem plinske mreže, izgradnjom azila za životinje unapređuje se i razvija lokalna i ostala infrastruktura.

Popis indikativnih aktivnosti:

- ulaganje u komunalnu infrastrukturu i usluge (nerazvrstane ceste, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javna parkirališta, javne garaže, javne zelene površine, građevine i uređaji javne namjene, javna rasvjeta, groblja i krematoriji na grobljima, građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza, javne tržnice, dimnjačarske usluge) i drugo
- unapređenje distribucijske mreže električne energije
- izgradnja i proširenje plinske mreže
- izgradnja azila za životinje.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, HEP, privatni sektor

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izgradnja azila za životinje, Grad Požega
- izgradnja gradske tržnice, Grad Kutjevo
- rekonstrukcija dalekovoda u Poduzetničkoj zoni Pleternica, HEP

Mjera 2.6.4. Ulaganje u mobilnu infrastrukturu i širokopojasni internet

Opis mjere

Razvojem i izgradnja širokopojasnog internetskog područja, izgradnjom novih širokopojasnih mreža velikih brzina, poticanjem suradnje urbanih i ruralnih središta za razvoj širokopojasne mreže, povećanjem sigurnosti i kvalitete života uvođenjem širokopojasnog interneta, jačanjem kapaciteta i digitalnih vještina djelatnika i građana postići će se učinkovito ulaganje i unapređenje mobilne i širokopojasne infrastrukture.

Popis indikativnih aktivnosti:

- razvoj i izgradnja širokopojasnoga internetskog područja
- izgradnja novih širokopojasnih mreža velikih brzina
- poticanje suradnje urbanih i ruralnih središta za razvoj širokopojasne mreže
- poboljšanje digitalne infrastrukture gradova (izrada aplikacija, GIS sustava)
- poboljšanje fizičke infrastrukture (SmartParking, LED rasvjeta)
- povećanje sigurnosti i kvalitete života uvođenjem širokopojasnog interneta
- stvaranje preduvjeta za učinkovitije upravljanje JLS-om temeljem dostupnih IK tehnologija
- jačanje kapaciteta i digitalnih vještina djelatnika i građana.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, privatni sektor

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- uvođenje 5G internetske mreže

Poseban cilj 2.7. Osigurati ekološku i energetska tranziciju

Cilj

Cilj je očuvanje i poboljšanje bioraznolikosti, povećanje prirodnog kapitala, sprječavanje onečišćenja i zaštita okoliša. Posebna je pozornost na zaštitu prirodnih resursa i borbi protiv klimatskih promjena te na energetska učinkovitosti i samodostatnosti. Također, cilj je omogućiti tranziciju na čistu energiju, smanjene upotrebe pesticida, povećanje ekološke proizvodnje i razminiranje cijelog područja županije. Ovaj cilj uključuje i aktivno stanovništvo u nastojanjima za smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada te pravilno postupanje s otpadom provođenjem sustavne edukacije.

Opravdanje

Požeško-slavonska županija, kao i cijeli svijet, suočava se s klimatskim promjenama koje je potrebno ublažiti. Ovim prioritetom nastoji se doprinijeti stabilnosti ekosustava i očuvanja prirodnog bogatstva za današnje i buduće generacije pravovremenom reakcijom na sve izazove koji su pred Županijom. Požeško-slavonska županija zbog svoga položaja ima visoki potencijal za korištenje određenih oblika obnovljivih izvora energije (voda, biomasa, vjetar, sunce). Na području županije već se koriste i potiču mjere energetska učinkovitosti. Komparativne su prednosti županije povoljni uvjeti i resursi za

korištenje obnovljivih izvora energije (biomasa, male hidroelektrane), dosadašnje iskustvo i korištenje nacionalnih i EU programa za ulaganja i korištenje obnovljivih izvora energije. Veliki su problem na području županije u smislu onečišćenja okoliša i prirode sumnjiva poljoprivredna i šumska područja zagađena minama. Prema podacima HCR-a na području županije još uvijek se 14,6 km² vodi kao minski sumnjivo područje. Najviše nerazminiranih površina nalazi se na području gradova Pakraca i Lipika i općina Brestovac i Velika.

Provedbeni mehanizmi:

Poseban će se cilj realizirati provedbom navedenih mjera.

Najvažniji provedbeni mehanizmi uključuju pripremu projekata koji će se kandidirati na natječaje središnjih državnih tijela te provedbu aktivnosti koji se financiraju putem proračuna PSŽ, jedinica lokalne samouprave te fondova EU-a.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 2.7.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.6.41 Primarna proizvodnja obnovljivih izvora energije prema vrsti	2,72 MW (2019.)	5 MW
OI.02.11.44 Broj javno dostupnih punionica za vozila na	7 punionica (2020.)	20 punionica
OI.02.6.64 Sakupljena količina odvojenoga komunalnog otpada u sklopu javne usluge	1 731,38 t (2019.)	2000 t

Mjera 2.7.1. Očuvanje okoliša i prirode te upravljanje klimatskim promjenama

Opis mjere

Unapređenjem održivog gospodarstva tlo, vodom i bioraznolikošću te očuvanjem kvalitete tla i vode, kadrovskim jačanjem institucija u području zaštite prirode, usklađivanjem izvještavanja o stanju okoliša na području PSŽ s EU metodologijom praćenja i izvještavanja, provođenjem i poticanjem aktivnosti za reciklažu otpada postići će se s djelotvornije očuvanje prirode i okoliša. Poticati će se kružno i zeleno gospodarstvo, sanacija i zatvaranje odlagališta otpada, izgradnja reciklažnih dvorišta i uspostava mobilnih reciklažnih dvorišta u svim JLS-ima te provedba aktivnosti usmjerenih na smanjenje količine otpada.

Popis indikativnih aktivnosti:

- poticanje izrade i ažuriranja planova zaštite i upravljanja koji se odnose na lokalitete Natura 2000 i druga područja visoke prirodne vrijednosti
- unapređenje održivog gospodarstva tlo, vodom i bioraznolikošću te očuvanje kvalitete tla i vode
- provođenje znanstvenih istraživanja radi utvrđivanja vrijednosti zbog kojih su pojedina područja zaštićena ili planirana za zaštitu kroz Prostorni plan PSŽ te zaštićena ekološkom mrežom
- uravnoteženje „zaštite“ i „održivog korištenja“ prirodne baštine osmišljavanjem planova upravljanja/zaštite/gospodarenja resursima prirodne baštine
- kadrovsko jačanje institucija u području zaštite prirode
- proširenje i poboljšanje prezentiranja prirodne baštine PSŽ u edukativne svrhe, ali i s ciljem osnaživanja prirodnih vrijednosti kao prepoznatljivog turističkog brenda

- educiranje postojećih i novih kadrova i formiranje timova za praćenje, prijavu i implementaciju projekata EU-a u domeni zaštite prirode u institucijama u PSŽ koje se bave zaštitom prirode i okoliša
- jačanje horizontalne i vertikalne suradnje u upravljanju okolišem te osmišljavanje adekvatnog oblika komunikacije s javnosti uz poticanje sudjelovanja javnosti u odlučivanju o pitanjima okoliša
- usklađivanje izvještavanja o stanju okoliša na području PSŽ s EU metodologijom praćenja i izvještavanja
- ojačavanje mehanizma suzbijanja krivolova radi osiguravanja zaštite divljači i ostalih divljih vrsta (edukacije, unapređenje lovočuvarske službe)
- provođenje sustavnih mjerenja kontrole kvalitete tla (pedološka osnova PSŽ)
- identificiranje vrsta i provenijencija šumskog drveća koje je genetski najbolje prilagođene utjecaju klimatskih promjena, a od gospodarske su važnosti
- izrada krajobrazne osnove PSŽ
- provođenje i poticanje aktivnosti za reciklažu otpada te poticanje kružnog i zelenog gospodarstvo
- sanacija ilegalnih odlagališta otpada
- sanacija i zatvaranje odlagališta otpada
- izgradnja reciklažnih dvorišta i uspostava mobilnih reciklažnih dvorišta u svim JLS-ima
- izgradnja građevina za gospodarenje otpadom (kompostane, RD građevnog otpada, odlagališta inertnog otpada, proširenja reciklažnog dvorišta na lokaciji odlagališta, pretovarne stanice)
- provedba aktivnosti usmjerenih na smanjenje količine otpada (uključujući edukacijske i promotivne kampanje)
- izgradnja kompostana, sortirnica i postrojenja za glomazni otpad (uključujući nabavu potrebne opreme (strojevi, kontejneri, vozila itd..)).

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS, javne ustanove za upravljanje prirodom, OCD-ovi iz područja zaštite okoliša i prirode, privatnici, građani

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izgradnja reciklažnog dvorišta, Brestovac
- proširenje reciklažnog dvorišta na lokaciji odlagališta Vinogradine, Komunalac Požega

Mjera 2.7.2. Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja alternativnih izvora energije

Opis mjere

Poticanjem i provođenjem mjera, projekta i programa energetske učinkovitosti u zgradama javne i stambene namjene, javne rasvjete, povećanjem energetske samodostatnosti i učinkovitosti alternativnih izvora energije, ulaganjem u čiste tehnologije povezane s vodikom želi se povećati energetska učinkovitost. Promicanjem energetske tranzicije i korištenjem obnovljivih izvora energije, poticanjem izgradnje bioplinskih postrojenja te mini hidroelektrana i solarnih sustava kao alternativnih izvora energije te poticanjem i izgradnjom električnih punionica za automobile postići će se povećanje energetske učinkovitosti.

Popis indikativnih aktivnosti:

- poticanje i provođenje mjera, projekta i programa energetske učinkovitosti u zgradama javne i stambene namjene, javne rasvjete
- povećanje energetske samodostatnosti i učinkovitosti alternativnih izvora energije
- stvaranje preduvjeta i/ili korištenje geotermalnih izvora

- poticanje tranzicije na čistu energiju
- ulaganja u čiste tehnologije povezane s vodikom
- promicanje energetske tranzicije i korištenje obnovljivih izvora energije
- poticanje i razvijanje izgradnje bioplinskih postrojenja te mini hidroelektrana
- poticanje izgradnje solarnih sustava kao alternativnih izvora energije
- provođenje informativno-edukativnih aktivnosti na temu energetske učinkovitosti i smanjenja emisija CO₂ u svrhu podizanja svijesti građana o učinkovitom korištenju energije
- poticati MSP u primjeni energetske učinkovitih i zelenih rješenja
- poticanje i izgradnja električnih punionica za automobile.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, poduzetničke potporne institucije, poduzetnici, građani, OCD-ovi

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- geotermalni izvori Požeško-slavonske županije (istraživanje te izrada studija, izrada potrebne dokumentacije (Velika, Jakšić i Lipik)
- geotermalni izvori Požeško-slavonske županije – faza 2 (radovi istražnih bušenja, izrada dokumentacije za završne radove u Tekiću, Požega)
- geotermalni izvori (izvođenje istražnih radova), Pakrac
- izgradnja punionice za e-vozila
- izgradnja mini hidroelektrana na rijeci Orljavi.

Mjera 2.7.3. Provedba razminiranja

Opis mjere

Razminiranjem miniranih područja, jačanjem kapaciteta dionika u sustavu razminiranja, educiranjem stanovništva o postojanju potencijalne opasnosti za život na prostorima onečišćenim minama podići se svijest o postojanju opasnosti i postići će se raščišćavanje i oslobađanje dijela područja koje je minski onečišćeno.

Popis indikativnih aktivnosti:

- razminiranje miniranih područja
- jačanje kapaciteta dionika u sustavu razminiranja
- educiranje stanovništva (osobito učenika, seoskog stanovništva, starije populacije) o postojanju potencijalne opasnosti za život na prostorima onečišćenim minama.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, Hrvatski centar za razminiravanje

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- projekt razminiranja na području RH, provodi HCR

Poseban cilj 2.8. Osigurati demografski oporavak

Cilj

Glavni je cilj osnažiti postojeće i osmisliti nove mjere koje su usmjerene ka poboljšanju demografskih prilika na području županije, osobito putem poticanja pronatalitetne politike i zaustavljanja iseljavanja mladih.

Opravdanje

Prema analizi stanja demografska su kretanja u Požeško-slavonskoj županiji nepovoljna. Najveći pad broja stanovnika uzrokovan je emigracijama u inozemstvo i iseljavanjima u drugu županiju. Požeško-slavonska županija u razdoblju od 2008. godine do 2018. godine izgubila je oko 9 885 stanovnika i, nažalost, taj se trend i dalje nastavlja. Nastavak iseljavanja mlađe populacije te starenje stanovništva dodatni su problemi demografske slike županije koji traže što brže rješenje.

Ovim posebnim ciljem stvaraju se mogućnosti za smanjenje, odnosno preokret negativnog trenda, prvenstveno korištenjem mjera nacionalne demografske politike, ali i učenjem na primjerima dobre prakse drugih zajednica. Požeško-slavonska županija ima iskustvo i sposobnost učinkovitog korištenja EU fondova i drugih izvora zapošljavanja, posebno za mlade i obrazovane ljude, kao i za poboljšanje kvalitete življenja, osobito u njezinim ruralnim dijelovima.

Provedbeni mehanizmi

Prioritet će se ostvariti provedbom mjera kojima se potiče demografski rast i aktivno življenje, a one su usmjerene na poticanje pronatalitetne politike i zaustavljanje iseljavanja mladih.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 2.8.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.3.02 Postotak stanovništva od 0 do 14 godina u ukupnom stanovništvu	14,79%	>16%
OI.02.2.60 Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	16 vrtića	>25 vrtića

Mjera 2.8.1. Poticanje pronatalitetne politike

Opis mjere

Ulaganjem u infrastrukturu i opremanje u području predškolskog odgoja, unapređenjem usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja, omogućavanjem produženog rada predškolskih ustanova, subvencioniranjem prijevoza, prehrane i udžbenika učenicima i studentima nastoji se poticati pronatalitetna politika. Također, osiguravanjem stambenog fonda radi zbrinjavanja i zadržavanja obitelji unapređenjem dostupnosti i kvalitete podrške roditeljstvu u zajednici, poticanjem fleksibilnog radnog vremena za majke s djecom do određene dobi, uvođenjem novčane olakšice za javni prijevoz obitelji s više djece doprinijet će se dodatnom demografskom oporavku u Županiji.

Popis indikativnih aktivnosti:

- ulaganje u infrastrukturu i opremanje u području predškolskog odgoja (jaslice i vrtići)
- ulaganje u društvenu infrastrukturu koju koriste mlade obitelji (dječja igrališta, igraonice i sl.)
- unapređenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja
- omogućavanje produženog rada predškolskih ustanova
- omogućavanje produženog boravka u školama
- subvencioniranje prijevoza, prehrane i udžbenika učenicima i studentima
- osiguravanje stambenog fonda radi zbrinjavanja i zadržavanja obitelji
- poticanje ekonomskog osamostaljivanja i poduzetništva mladih
- jednokratni obiteljski dodaci u svrhu smanjenja jednokratnih troškova obitelji s djecom, npr. dar za novorođenče
- poticanje kvalitetne i sveobuhvatne zdravstvene zaštite majke i djeteta
- unapređenje dostupnosti i kvalitete podrške roditeljstvu u zajednici (jačanje roditeljskih kompetencija)
- poticanje fleksibilnoga radnog vremena za majke s djecom do određene dobi
- novčane olakšice za javni prijevoz obitelji s više djece
- subvencije za javne usluge

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, javne institucije u vlasništvu PSŽ, privatni sektor

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- dogradnja Dječjeg vrtića Požega
- izgradnja dječjeg vrtića, Brestovac

Mjera 2.8.2. Ublažavanje negativnih trendova iseljavanja radno sposobnog stanovništva

Opis mjere

Stipendiranjem studenata, osiguravanjem specijalizacije stručnjacima, mjerama za privlačenje deficitarnih kadrova (npr. stambeno zbrinjavanje), očuvanjem poduzetništva u rijetko naseljenim područjima, jačanjem suradnje i povezanosti s iseljenicima u cilju njihova povratka postići će se ublažavanje negativnih trendova iseljavanja stanovništva.

Popis indikativnih aktivnosti:

- stipendiranje studenata
- osiguravanje specijalizacije stručnjacima (npr. u bolnicama, visokoobrazovnim institucijama)
- mjere za privlačenje deficitarnih kadrova (npr. stambeno zbrinjavanje)
- očuvanje poduzetništva u rijetko naseljenim područjima
- jačanje suradnje i povezanosti s iseljenicima u cilju njihova povratka.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, javne institucije u vlasništvu PSŽ, privatnici

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- program za zaustavljanja negativnog trenda iseljavanja radno sposobnog stanovništva

PRIORITET 3. : UČINKOVITA JAVNA UPRAVA I UPRAVLJANJE IMOVINOM, PROSTORNO I STRATEŠKO PLANIRANJE

Poseban cilj 3.1. Unaprijediti učinkovitost javne uprave i upravljanje javnom imovinom

Cilj

Glavni je cilj potaknuti i provoditi aktivnosti kojima će se povećati kapaciteti za učinkovitu javnu upravu i upravljanje županijskom imovinom.

Opravdanje

Postoje kontinuirane potrebe ulaganja u razvoj institucionalnih kapaciteta u PSŽ. Razvoj i primjena novih alata upravljanja, a posebno onih koji se temelje na digitalnim tehnologijama, omogućit će znatno veće mogućnosti kvalitetnijeg djelovanja javnih institucija. Osnovno ostaje i dalje, a to je jačanje ljudskog potencijala; poboljšanje upravljanja ljudskim potencijalima stalnim edukacijama te kontinuirano praćenje i vrednovanje provedbe ključnih razvojnih programa i projekata. Posebno je naglašena briga o upravljanju imovinom, osobito javnim dobrima u vlasništvu županije i JLS-ova (zemlja, objekti u vlasništvu županije i JLS-ova) kao izuzetnim razvojnim potencijalom. Imovinsko-pravni odnosi su i dalje važna prepreka u pripremi razvojnih projekata te je i dalje nužno aktivno rješavanje ove problematike.

Provedbeni mehanizmi

Poseban cilj ostvarit će se provedbom mjera kojima se potiče jačanje javne uprave i upravljanja županijskom imovinom, a one su usmjerene na jačanje suradnje dionika u upravljanju javnom upravom i imovinom, porast znanja i vještina djelatnika u javnoj upravi na korist građana te jačanje organizacija civilnog društva.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 3.1.

Pokazatelj ishoda:	Početa vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.14.02 Broj javnih službenika na 1 000 stanovnika	2,36 (2018.)	1,80%
OI.02.14.55 Ugovorena sredstva fondova EU u BDP-u županije (%)	35,2 % (2019.)	>40%

Mjera 3.1.1. Jačanje transparentnosti, upravljanja i digitalizacije javne uprave

Opis mjere

Svrha je ove mjere jačanje i unapređenje funkcionalnosti i održivosti javne uprave, jačanje transparentnosti rada javne uprave i uključivanje građana participativnim upravljanjem te promocija aktivnosti javne uprave i javnih politika.

Popis indikativnih aktivnosti:

- jačanje i unaprjeđenje funkcionalnosti i održivosti javne uprave
- jačanje transparentnosti rada javne uprave i uključivanje građana participativnim upravljanjem
- optimizacija i digitalizacija usluga i procesa javne uprave i korištenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija

- osnaživanje koordinacije i suradnje tijela unutar Županije, kao i suradnju s JLS-ovima, ali i s drugim županijama
- promocija aktivnosti javne uprave i javnih politika.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, javne institucije

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- unapređenje rada gradske uprave u svrhu učinkovitosti, Grad Lipik
- digitalizacija rada gradske uprave, Grad Pakrac

Mjera 3.1.2. Jačanje kompetencija u javnoj upravi

Opis mjere

Ovom mjerom želi se postići jačanje upravljačkih i stručnih znanja i vještina zaposlenika u javnim tijelima, jačanje znanja za pripremu i provedbu projekata financiranih iz fondova EU i drugih izvora.

Popis indikativnih aktivnosti:

- jačanje upravljačkih i stručnih znanja i vještina zaposlenika u javnim tijelima
- jačanje specifičnih znanja za pripremu i provedbu projekata financiranih iz fondova EU i drugih izvora
- poticanje proaktivnog pristupa kod djelatnika u upravi za rješavanje razvojnih problema.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, javne institucije

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- projekt digitalne transformacije za djelatnike javne uprave

Mjera 3.1.3. Unapređenje upravljanja javnom imovinom

Opis mjere

Ova mjera ima za svrhu uspostavljanje sustavnog upravljanja javnom imovinom, primjenu informacijsko-komunikacijskih tehnologija u upravljanju javnom imovinom te zaštitu, održavanje i osiguranje javne imovine.

Popis indikativnih aktivnosti:

- uspostava digitalnoga sustavnog upravljanja javnom imovinom
- primjena informacijsko-komunikacijskih tehnologija u upravljanju javnom imovinom
- zaštita, održavanje i osiguranje javne imovine.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, javne institucije

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata

Mjera 3.1.4. Financijsko upravljanje u javnoj upravi

Opis mjere

Svrha je ove mjere kvalitetno upravljanje javnim dugom, upravljanje likvidnošću te uspostava i razvoj sustava financijskog upravljanja i unutarnjih kontrola u javnoj upravi.

Popis indikativnih aktivnosti:

- upravljanje javnim dugom
- upravljanje likvidnošću
- uspostava i razvoj sustava financijskog upravljanja i unutarnjih kontrola.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, javne institucije

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- program obuke djelatnika u odjelu za financije u vezi upravljanja javnim dugom, likvidnošću i unutarnjom kontrolom

Poseban cilj 3.2. Unaprijediti sustav prostornog i strateškog planiranja

Cilj

Primjenom ovog cilja nastoji se dati puna pozornost daljem razvoju sustava prostornog planiranja, izradi, provedbi i vrednovanju strateških projekata i dokumenata.

Opravdanje

Pri cjelokupnom razvoju Požeško-slavonske županije važnu ulogu ima prostorno planiranje. Županija, kao i sve JLS-ovi, donijela je svoje razvojne dokumente vezano uz prostorno planiranje. Nužno je kontinuirano praćenje provedbe tih planova na terenu; omjer planiranih i provedenih prostornih jedinica – izgrađenosti. Prilikom samoga prostornog planiranja važnu ulogu ima uvažavanje svih zakonskih okvira za zaštitu okoliša i prirode.

Drugi su važni dokumenti za razvoj županije i jedinica lokalne samouprave strateški dokumenti (planovi razvoja i programi razvoja). Izradu strateških dokumenata na nivou županije provodi Regionalni koordinator razvoja PSŽ, koji ima dovoljne kapacitete za izradu i provođenje takvih dokumenata. Svaka jedinica lokalne samouprave na svom području putem lokalnog koordinатора za izradu strateških dokumenata provodi izradu i provedbu strateškog dokumenta. Kapaciteti i educiranost osoblja za izradu takvih dokumenata na nivou JLS-ova nedostatni su i u broju i znanju. Strateški dokumenti vrednuju se za sada samo u tijeku izrade, a nedostaje vrednovanje u tijeku provedbe strateškog dokumenta i nakon provedbe što će se ovim posebnim ciljem popraviti. Prilikom izrade strateškog dokumenta ono što nedostaje na nivou županije jest ustrojena jedinica za prikupljanje i analizu statističkih podataka relevantnih za nivo županije.

Provedbeni mehanizmi:

Provedbeni mehanizmi provodit će se mjerama.

Provedbeni mehanizmi također uključuju pripremu projekata koji će se kandidirati na natječaje središnjih državnih tijela te provedbu aktivnosti koje se financiraju putem proračuna PSŽ-a i jedinica lokalne samouprave.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 3.2.

Pokazatelj ishoda:	Početak vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.7.30 Poslovna digitalizacija	novi pokazatelj	uveden digitalni sustav prostornog i strateškog planiranja i upravljanja imovinom

Mjera 3.2.1. Provedba sustavnog razvoja i praćenja prostornog planiranja

Opis mjere

Izradom prostorno-planske dokumentacije, praćenjem postotka izgrađenosti u prostornim planovima, izmjenom i nadopunom prostorno-planske dokumentacije, sustavnim praćenjem stvarnog korištenja i planirane namjene zemljišta, kontrolom urbanizacije i širenja građevinskih područja određenih prostornim planovima želi se unaprijediti sustav prostornog planiranja u Županiji. Zaustavljanjem daljnje degradacije krajobrazna intenzivnom, nezakonitom i/ili neprimjerenom gradnjom, uređivanjem i ažuriranjem katastarskih i zemljišno-knjižnih evidencija želi se, uz unapređenje sustava prostornog planiranja, očuvati i priroda i okoliš.

Popis indikativnih aktivnosti:

- izrada prostorno-planske dokumentacije
- praćenje postotka izgrađenosti u prostornim planovima
- izmjene i nadopune prostorno-planske dokumentacije
- sustavno praćenje stvarnog korištenja i planirane namjene zemljišta, kontrola urbanizacije i širenja građevinskih područja određenih prostornim planovima
- zaustavljanje daljnje degradacije krajobrazna intenzivnom, nezakonitom i/ili neprimjerenom gradnjom
- prepoznavanje vrijednosti krajobrazna i afirmacija primjerenih tipologija gradnje kroz prostorne planove
- sustavna edukacija djelatnika upravnih i stručnih tijela nadležnih za prostorno uređenje o mjerama smanjenja utjecaja i prilagodbe posljedicama klimatskih promjena kroz prostorne planove
- edukacija građana za aktivno i konstruktivno sudjelovanje u procesima prostornog planiranja i razvoj digitalnih platformi za provedbu participacijskih procesa
- aktivno uključivanje nadležnih tijela i ustanova županije u izradu i donošenje prostornih planova državne razine od značaja za prostor županije
- digitalizacija procesa prostornog planiranja i građenja na županijskoj i lokalnoj razini
- uređivanje i ažuriranje katastarskih i zemljišno-knjižnih evidencija.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS, Zavod za prostorno planiranje PSŽ, HGK, HOK, javne institucije, organizacije civilnog društva, privatni sektor

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata :

- izrada Krajobrazne osnove PSŽ
- neprestano obnavljanje prostorno-planske dokumentacije.

Mjera 3.2.2. Provedba sustavnog razvoja, praćenja i vrednovanja provedbe strateških dokumenata

Opis mjere

Svrha je ove mjere praćenje i vrednovanje trenutno važećih strateških dokumenata na nivou Županije, izrada novih potrebnih strateških dokumenata, uvođenje elektronske baze za razvojne projekte na području Županije, osnivanje ustrojbene jedinice za analizu i statističku obradu i pohranu podataka te osnivanje zajedničke baze podataka na nivou Županije.

Popis indikativnih aktivnosti:

- praćenje i vrednovanje (poglavito vrednovanje u tijeku provedbe) trenutno važećih strateških dokumenata
- izrada novih potrebnih strateških dokumenata (planova razvoja, programa razvoja, strategija i sl.)
- edukacija zaposlenika županije i JLS-ova za izradu strateških dokumenata
- uvođenje elektronske baze za razvojne projekte na području županije
- osnivanje ustrojbene jedinice za analizu i statističku obradu podataka na nivou županije
- osnivanje zajedničke baze podataka na nivou županije.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS, javne institucije na području PSŽ, potporne institucije – razvojne agencije, civilno društvo

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- program izobrazbe djelatnika u upravi za praćenje provedbe strateških dokumenata te vrednovanje strateških dokumenata (prethodno, tijekom provedbe te naknadno vrednovanje)

Poseban cilj 3.3. Ojačati otpornosti na krizne situacije

Cilj

Cilj je povećanje sposobnosti institucija u pogledu odgovora na krizne situacije osiguravanjem pravovremene reakcije na krizne situacije koje mogu zadesiti PSŽ i to putem unapređenja sustava zaštite od elementarnih nepogoda, jačanjem otpornosti na klimatske promjene.

Opravdanje

Aktualna krizna situacija vezano uz pandemiju COVID-19 kao i brojne druge ugroze poput požara, poplava, onečišćenja, itd. jasno ukazuju na potrebu kontinuiranog ulaganja u razvoj kapaciteta na lokalnoj i županijskoj razini za djelovanje u kriznim situacijama. Pritom se treba usmjeriti prvenstveno na ona područja za koja se procjenjuju da su od najveće važnosti obzirom na potencijalne rizike za stanovništvo županije. Sustav vatrogastva je od posebne važnosti te je nužno osigurati dobro opremljene i istrenirane vatrogasne jedinice koje će biti u stanju odgovoriti na sve moguće izazove. Sustav civilne zaštite nužno je ojačati za djelovanje u kriznim situacijama na cijelom području županije. Sve provedbene aktivnosti trebaju se temeljiti na prethodno izrađenim procjenama rizika, ocjenama postojeće spremnosti djelovanja sustava civilne zaštite te planovima za jačanje operativne sposobnosti sustava.

Provedbeni mehanizmi:

Provedbeni mehanizmi provodit će se navedenim mjerama.

Provedbeni mehanizmi također uključuju pripremu projekata koji će se kandidirati na natječaje središnjih državnih tijela te provedbu aktivnosti koje se financiraju putem proračuna PSŽ-a i jedinica lokalne samouprave kao i iz fondova EU-a.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 3.3.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.10.33 Broj članova operativnih snaga civilne zaštite, na 1000 stanovnika	12 operativnih skupina (2021.)	>12 operativnih skupina
OI.02.10.30 Brzina odgovora na sigurnosne prijetnje	Srednja razina spremnosti (2020.)	Visoka razina spremnosti

Mjera 3.3.1. Ulaganje u prevenciju i sanaciju posljedica velikih nesreća, prirodnih nepogoda i drugih nesreća

Opis mjere

Svrha je mjere da se ulaganjem u nasipe, obaloutvrde, umjetna korita vodotoka, odteretne kanale, lateralne kanale, odvodne tunele, brane s akumulacijama, ustave, retencije i druge pripadajuće im građevine, crpne stanice za obranu od poplava, vodne stepenice, slapišta, građevine za zaštitu od erozija i bujica i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, ulaganjem u prevenciju i sanaciju posljedica velikih nesreća te ulaganjem u prevenciju i sanaciju od prirodnih nepogoda ojača otpornost na krizne situacije.

Popis indikativnih aktivnosti:

- ulaganje u nasipe, obaloutvrde, umjetna korita vodotoka, odteretne kanale, lateralne kanale, odvodne tunele, brane s akumulacijama, ustave, retencije i druge pripadajuće im građevine, crpne stanice za obranu od poplava, vodne stepenice, slapišta, građevine za zaštitu od erozija i bujica i druge građevine pripadajuće ovim građevinama
- ulaganje u prevenciju i sanaciju posljedica velikih nesreća (biljne bolesti, poplave, potres, epidemije i pandemije, ekstremne temperature., industrijske nesreće, tehničko-tehnološke i druge nesreće u prometu)
- ulaganje u prevenciju i sanaciju od prirodnih nepogoda
- provođenje edukativnih aktivnosti o mogućnostima zaštite od prirodnih nepogoda i poduzimanju aktivnosti u izvanrednim situacijama.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, PSŽ, JLS-ovi, HV, civilna zaštita, vatrogasna društva, HGSS, javne ustanove za zaštitu prirode

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- izrada procjene rizika od katastrofa i velikih nesreća

Mjera 3.3.2. Unapređenje sustava zaštite od velikih nesreća, prirodnih nepogoda i drugih nesreća

Opis mjere

Jačanjem operativnih snaga sustava civilne zaštite, ulaganjem u objekte, opremanje objekata operativnih snaga civilne zaštite, izradom procjena rizika od katastrofa za područje županije unaprijedit će se sustav zaštite od velikih nesreća i prirodnih nesreća. Izradom ocjene spremnosti sustava civilne zaštite za djelovanje te izradom planova za jačanje operativne sposobnosti civilne zaštite želi se osigurati dodatna efikasnost svih snaga civilne zaštite.

Popis indikativnih aktivnosti:

- jačanje operativnih snaga sustava civilne zaštite (vatrogastvo, HGSS, HCK, postrojbe i povjerenici civilne zaštite kao i udruge građana i pravnih osoba)
- ulaganje u objekte i/ili opremanje objekata operativnih snaga civilne zaštite (npr. vatrogasnih domova i spremišta)
- izrada procjena rizika od katastrofa za područje županije
- izrada ocjene spremnosti sustava civilne zaštite za djelovanje
- izrada planova za jačanje operativne sposobnosti snaga civilne zaštite.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS-ovi, poduzetničke potporne institucije, OPG-ovi, privatni sektor

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- vatrogasno-edukativni centar Pleternica
- izgradnja vatrogasnog doma u Čaglinu

PRIORITET 4. : RAVNOMJERNI REGIONALNI RAZVOJ

Poseban cilj 4.1. Razviti potpomognuta područja i područja s razvojnim posebnostima

Cilj

Cilj je razvoja potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima na tim područjima omogućiti demografsku revitalizaciju depriviranih područja, omogućiti gospodarsku obnovu, provesti pametno upravljanje resursima, omogućiti povezanost i mobilnost, poboljšati kvalitetu života razvojem javne infrastrukture te razviti pametna sela na način da se provede digitalna transformacija, korištenje održive energije te što veća prometna mobilnost.

Opravdanje

Prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave PSŽ je u drugoj skupini razvijivosti u RH, a jedinice lokalne samouprave razvrstane su u drugu, treću i četvrtu skupinu, izuzev Grada Požege, koji je svrstan u šestu skupinu. Sve jedinice lokalne samouprave koje su rangirane u drugu, treću i četvrtu skupinu pripadaju potpomognutom području. Pod područja s razvojnim posebnostima pripadaju brdsko-planinska (Pakrac, Brestovac, Kaptol i Velika) te područja od posebne državne skrbi II. skupine (Lipik, Pakrac, Brestovac i Velika) te III. skupine (Čaglin). Sva ova područja iziskuju demografsku i gospodarsku revitalizaciju, bolju povezanost i mobilnost te poboljšanje kvalitete života razvojem javne infrastrukture i razvojem pametnih sela. Pametna sela su ruralna područja i zajednice koje se razvijaju na temelju svojih postojećih snaga i resursa, ali i na novim mogućnostima, pri čemu su tradicionalne i nove mreže i usluge poboljšane digitalnim telekomunikacijskim tehnologijama i inovacijama, i boljem korištenju znanja.

Provedbeni mehanizmi

Provedba ovog cilja pratit će se prema službenim podacima o razvrstavanju jedinica lokalne samouprave prema razvijenosti. Težnja je da se sve jedinice lokalne uprave razvrstaju u četvrtu skupinu pa na više.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 4.1.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.4.28 Ocjena konkurentnosti županije u odnosu na EU regije, indeks	indeks 35 (2017. razina EU-a, 1218 mjesto)	indeks 45
OI.02.13.26 Broj zaposlenih u dobi do 30 godina, za koje je poslodavac oslobođen plaćanja doprinosa na plaću	1 524 (2021.)	2 000
OI.02.13.28 Broj zaposlenih na 1000 stanovnika	336 zaposlenih (2020.)	>450 zaposlenih

Mjera 4.1.1. Razvoj i poticanje ulaganja u potpomognuta i brdsko-planinska područja

Opis mjere

Svrha je ove mjere poboljšati kvalitetu života u potpomognutim i brdsko-planinskim područjima. Razvojem javne infrastrukture, ulaganjem u društvenu, zdravstvenu, sportsku, socijalnu, komunalnu, gospodarsku, turističku i dr. infrastrukturu i kapacitete kroz programe i mjere koji su namijenjeni potpomognutim i brdsko-planinskim područjima potiču se ulaganja i dodatan razvoj potpomognutih i brdsko-planinskih područja.

Popis indikativnih aktivnosti:

- ulaganje u društvenu, zdravstvenu, sportsku, socijalnu, komunalnu, gospodarsku, turističku i dr. infrastrukturu i kapacitete programima i mjerama koji su namijenjeni potpomognutim i brdsko-planinskim područjima

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS, HGK, HOK, potporne institucije u poduzetništvu

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- proširenje i uređenje društvenog doma i objekta na stadionu u Vidovcima, Požega
- izrada programa za potpomognuta i brdsko-planinska područja PSŽ

Mjera 4.1.2. Unapređenje kvalitete života u ruralnom području i razvoj pametnih sela

Opis mjere

Izradom plana razvoja pametnih sela u PSŽ, izgradnjom i poboljšanjem društvene, socijalne i komunalne infrastrukture prema potrebama lokalne zajednice, izradom web platforme pametna sela, razvojem infrastrukture širokopojasnog pristupa na području pametnih sela i javne infrastrukture te poticanjem zelenog, pametnog i održivog razvoja ruralnog područja unaprijedit će se kvaliteta života u ruralnom području.

Popis indikativnih aktivnosti:

- izrada plana razvoja pametnih sela u PSŽ
- izgradnja i poboljšanje društvene, socijalne i komunalne infrastrukture prema potrebama lokalne zajednice
- korištenje lokalne razvojne metodologije za lokalni razvoj pod vodstvom zajednice (CLLD) I LEADER metodologije
- izrada web platforme pametna sela
- razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa na području pametnih sela
- razvoj javne infrastrukture (komunalne, prometne, poslovne, društvene i sl.)
- poticanje zelenog, pametnog i održivog razvoja ruralnog područja
- poticanje energetske učinkovitosti (biomasa) te izgradnje obnovljivih izvora energije (sunce, vjetar i hidropotencijali)
- poticanje stvaranja novih radnih mjesta
- rješavanje demografskih problema (iseljavanje, zapošljavanje mladih i ranjivih skupina)
- jačanje povezanosti i mobilnosti s ostalim dijelovima županije.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS, HGK, HOK, HEP, potporne institucije u poduzetništvu

Nositelji su provedbe ove mjere PSŽ, jedinice lokalne samouprave na području na koje se to odnosi, nadležna ministarstva, OCD-ovi koji djeluju na tim područjima interesa te dostupni EU fondovi za sufinanciranje.

Indikativni popis projekata:

- izrada programa razvoja ruralnog područja i pametnih sela

Poseban cilj 4.2. Razviti urbana područja

Cilj:

Glavni je cilj razvijanje i jačanje uloge gradova. Nužne su promjene i inovacije gradova ulaganjem u komunalnu, gospodarsku, turističku i dr. infrastrukturu i mjere koje su namijenjene urbanim aglomeracijama koje je potrebno provesti da bi život građana postao kvalitetniji.

Opravdanje:

Pametni grad pruža razvoj održivosti jer povećava potencijal pojedinaca i grada, ali i čitave njegove zajednice.

Provedbeni mehanizmi:

Provedbeni mehanizmi uključuju pripremu projekata koji će se kandidirati na natječaje fondova EU-a, središnjih državnih tijela te provedbu aktivnosti koje se financiraju putem fondova EU-a.

Pokazatelji ishoda za Poseban cilj 4.2.:

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2027.:
OI.02.4.18 Pokrivenost širokopojasne mreže %	Fiksna mreža 45,7 % (Q1 2020.)	>60%
OI.02.13.09 Stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja	Novi pokazatelj	Rast 2% godišnje

Mjera 4.2.1. Razvoj pametnih i održivih gradova

Opis mjere:

Ulaganjem u društvenu, zdravstvenu, sportsku, socijalnu, komunalnu, gospodarsku, turističku i dr. infrastrukturu i kapacitete kroz programe i mjere koji su namijenjeni urbanim aglomeracijama osnažit će se i potaknuti razvoj pametnih i održivih gradova.

Popis indikativnih aktivnosti:

- ulaganje u društvenu, zdravstvenu, sportsku, socijalnu, komunalnu, gospodarsku, turističku i dr. infrastrukturu i kapacitete kroz programe i mjere koji su namijenjeni urbanim aglomeracijama.

Nosioci provedbene mjere: PSŽ, JLS, HGK, HOK, HEP, potporne institucije u poduzetništvu

Provedba mjere planirana je kontinuirano tijekom provedbe Plana.

Indikativni popis projekata:

- ulaganje u brzu širokopojasnu internetsku mrežu za što veću pokrivenost
- uvođenje 5G mreže na veći dio prostora Županije.